

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Kaliszu**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
W KALISZU
MIĘSCIE NA PRAWACH POWIATU**

Stan na dzień 31 grudnia 2022 roku

Kalisz, styczeń 2023 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści

WSTĘP	5
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH	7
1.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych.....	7
1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	9
1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe	12
1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby.....	15
1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego	17
1.2.4. Zachorowania na grypę	18
1.3. Programy wykorzenienia chorób zakaźnych w Polsce.....	19
1.4. Realizacja szczepień ochronnych	20
1.5. Podsumowanie.....	20
1.6. Wnioski.....	21
II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	22
2.1. Ocena jakości wody.....	24
2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.....	28
2.3. Podsumowanie.....	33
III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	33
3.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę.....	33
3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych	34
3.3. Hotele	34
3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe.....	34
3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria	35
3.6. Obiekty komunikacji publicznej.....	36
3.7. Ustępy publiczne	37
3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych	37
3.9. Baseny kąpielowe	38
3.10. Hałas komunalny	38
3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej.....	39
3.12. Interwencje	39
3.13. Podsumowanie.....	40
IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	40
4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem	40
4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego.....	42
4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego.....	42
4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków	49
4.2.3. Sterylizacja	51
4.2.4. Żywnienie pacjentów w szpitalu	53
4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów	53
4.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną.....	59
4.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego.....	61
4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	62
4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi.....	62
4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	63

4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego.....	63
4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych.....	64
4.4. Praktyki lekarskie	64
4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną	64
4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	64
4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	64
4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk	64
4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych.....	64
4.5. Praktyki pielęgniarские	64
4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną.....	65
4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi	65
4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku	65
4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk	65
4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych.....	65
4.6. Podsumowanie.....	65
V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	66
5.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego	66
5.1.1. Struktura zatrudnienia.....	66
5.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia.....	67
5.1.3. Kontrole w ramach nadzoru	68
5.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	69
5.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki.....	69
5.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy	69
5.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.....	70
5.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi	71
5.1.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi	71
5.2. Choroby zawodowe	72
5.3. Podsumowanie.....	72
VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH	74
6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi.....	74
6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków	75
6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja.....	75
6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji	75
6.5. Meble szkolne.....	76
6.6. Rozkłady zajęć szkolnych.....	76
6.7. Dożywianie w szkołach	76
6.8. Opieka medyczna	77
6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi	77
6.10. Nadzór nad szkołami wyższymi	77
6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży	77
6.12. Podsumowanie.....	77
VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	78
7.1. Zakres nadzoru sanitarnego	78
7.2. Stan sanitarny obiektów w 2022 roku	79
7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów	79
7.4. Stan sanitarny środków transportu żywności	80
7.5. Jakość zdrowotna środków spożywczych	80
7.6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF	81

7.7. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.....	81
7.8. Ocena sposobu żywienia	82
7.9. Podsumowanie.....	82
VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA.....	83
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	89
X. WNIOSKI	92

WSTĘP

GŁÓWNY CEL DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kaliszu w roku 2022 było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób i zaburzeń zdrowia, w tym chorób zakaźnych, nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, i innych chorób związanych z warunkami pracy, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej. Kontynuowano również zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19.

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ w KALISZU

1. Prowadzenie szeregu działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19 na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Prowadzenie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Wzmożenie nadzoru nad produktami wprowadzonymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
6. Wykonywanie analiz mikrobiologicznych próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
7. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.

8. Zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej.
9. Prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
10. Przeciwdziałanie narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
11. Sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych, substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.
12. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
13. Wzmożenie nadzoru sanitarnego nad stanem sanitarno – technicznym placów zabaw przy placówkach oświatowo – wychowawczych oraz innych.
14. Realizowanie niezbędnych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego i niezwłoczne przekazywanie informacji w tym zakresie do organów wyższego stopnia.
15. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
16. Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnych z potrzebami społeczności lokalnych, w tym związanych ze specyficzną sytuacją epidemiologiczną miasta Kalisza.
17. Dostosowywanie struktur organizacyjnych, rozszerzenie zakresu akredytacji badań laboratoryjnych oraz rozwijanie efektywności poboru i transportu próbek do laboratoriów w celu usprawnienia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
18. Podnoszenie kwalifikacji pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie.

W ocenie stanu sanitarnego ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne sekcje – stanowiska Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kaliszu. Prezentowane w ww. dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2022

realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu w ramach programu badań statystycznych.

Ocena stanu sanitarnego i sytuacja epidemiologiczna miasta Kalisza na prawach powiatu w roku 2022 jest dostępna również na stronie internetowej pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/psse-kalisz>

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

1.1. Działania związane z zapobieganiem epidemiom chorób zakaźnych

W 2022 roku podejmowano działania, które wynikały z sytuacji epidemiologicznej nadzorowanych chorób zakaźnych i dotyczyły:

- nadzoru nad zachorowaniami na COVID-19 polegającym na przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi wirusem SARS-CoV-2,
- nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych, a w szczególności chorób inwazyjnych,
- nadzoru nad zakażeniami oraz zachorowaniami na choroby zakaźne wśród osób przybyłych z Ukrainy do Polski po 24 lutego 2022 roku,
- nadzoru nad zgłoszeniami zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby u dzieci do 16 roku życia,
- nadzoru nad osobami z zatruciem pokarmowym wywołanym *Salmonellą* ze szczególnym nadzorem nad zakażeniami *Salmonellą Typhimurium* i *Salmonellą Mbandake*.
- Nadzoru nad zgłoszeniami podejrzeń i zachorowań na ospę małą oraz zgłoszeń zachorowań o podobnym charakterze,
- nadzoru nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą,
- kierowania na szczepienia p/wzw typu B osób zakażonych wirusem HCV oraz osób z bliskiego kontaktu z zakażonymi wirusem HBV,
- zapobiegania wściekliznie poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych wśród osób pokąsanych, nadzór nad osobami szczepionymi przeciwko wściekliznie, współpracę z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi, na terenie

których dochodziło do zagrożeń (występowały pokąsania) oraz stałą współpracę z Inspekcją Weterynaryjną.

Wybuch wojny w Ukrainie i związana z tym masowa migracja uchodźców diametralnie zmieniły prognozy epidemiologiczne zarówno w zakresie dalszego przebiegu pandemii, jak i ryzyka pojawienia się innych chorób zakaźnych. W związku z tym na bieżąco monitorowano i raportowano zachorowania wśród obywateli Ukrainy przybyłych do Polski po 24 lutym 2022r. Najczęściej notowane były typowe choroby takie jak ospa wietrzna oraz powszechnie występujące również w polskiej populacji zakażenia pokarmowe, wywołane patogenami takimi jak np. rotawirusy, norowirusy.

W związku z wystąpieniem w 2022 roku międzynarodowych ognisk zakażeń pokarmowych wywołanych przez *Salmonellę Typhimurium* oraz *Salmonellę Mbandake*, wzmożono nadzór nad tymi serotypami. W dochodzeniu epidemiologicznym zakażeń wywołanych *Salmonella Typhimurium* nie stwierdzono powiązania z międzynarodowym ogniskiem oraz nie zarejestrowano zakażeń wywołanych *Salmonellą Mbandake*.

Od kwietnia 2022 roku w 35 krajach, także w Polsce, sukcesywnie odnotowywano wzrastającą liczbę przypadków zapalenia wątroby o nieustalonej etiologii u dzieci do 16 roku życia. W sprawowanym nadzorze epidemiologicznym zwracano szczególną uwagę na zgłoszenia podejrzenia lub zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby u dzieci oraz zgłoszenia zachorowań o podobnym charakterze. W roku 2022 nie zgłoszono takich przypadków.

W maju 2022 roku potwierdzono pierwszy przypadek małpiej ospy w Europie i zarazem pierwszy poza Afryką. W ciągu roku sukcesywnie odnotowywano kolejne zachorowania na całym świecie. W czerwcu 2022 roku małpia ospa dotarła do Polski. Na terenie miasta Kalisza w 2022 roku nie odnotowano zachorowania na ospę małpią.

W roku sprawozdawczym podobnie jak w latach ubiegłych realizowano program nadzoru nad grypą „SENTINEL”. Na terenie miasta Kalisza w sezonie 2021/2022 podobnie jak w ubiegłym roku uczestniczył jeden lekarz podstawowej opieki zdrowotnej. Sprawozdania z realizacji programu w formie zbiorczych meldunków przekazywano raz w tygodniu przez cały sezon epidemiczny grypy do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

1.2. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna w 2022 roku dotycząca większości chorób zakaźnych kształtowała się pomyślnie.

Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na dur brzuszny i dury rzekome a zachorowania, przeciwko którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne utrzymywały się na stałym niskim poziomie lub nie występowały w ogóle (np. krztusiec, świnka, różyczka, błonica, tężec, nagminne porażenie dziecięce, wścieklizna).

W roku 2022 zmalała zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby typu B i typu C i wyniosła 32,8, ogółem odnotowano 31 przypadków zachorowań. Porównywalnie w 2021 roku odnotowano 35 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 35,6. (rozdz.1.2.2)

W bieżącym roku sprawozdawczym na terenie miasta Kalisza nie odnotowano ognisk przenoszonych drogą pokarmową.

W roku 2022 na terenie miasta Kalisza odnotowano 5 zgonów z powodu:

- 3 zgony z powodu zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołane *Clostridium difficile*,
- 1 zgon z powodu posocznicy wywołanej *Streptococcus pneumoniae*,
- 1 zgon z powodu grypy z objawami ze strony układu oddechowego.

Choroby inwazyjne

W roku 2022 na terenie powiatu grodzkiego nie odnotowano ognisk epidemicznych chorób inwazyjnych spowodowanych przez *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae* i *Neisseria meningitidis*.

Zarejestrowano 1 zachorowanie na chorobę inwazyjną wywołaną przez *Haemophilus influenzae* oraz 3 zachorowania na chorobę inwazyjną wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*.

Zachorowania na choroby inwazyjne w ostatnich ośmiu latach przedstawiały się następująco (patrz tab.1).

Tab. 1. Zachorowania na choroby inwazyjne w latach 2015 – 2022

Choroby inwazyjne wywołane przez:	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.
Haemophilus influenzae	1	0	1	0	0	0	0	1
Neisseria meningitidis	1	0	1	0	1	0	0	0
Streptococcus pneumoniae	2	0	3	2	1	0	1	3

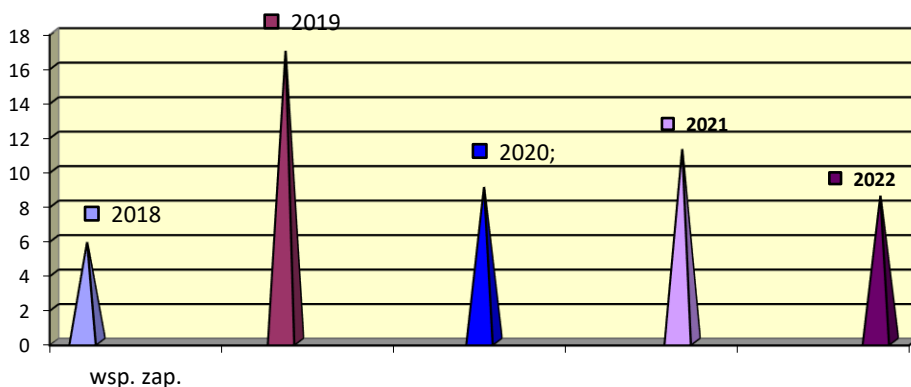
Borelioza

W roku 2022 zmalała liczba zachorowań na boreliozę w stosunku do roku poprzedniego, zarejestrowano 8 przypadków (wsp. zap. 8,5). Porównywalnie w 2021 roku było 11 zachorowań (wsp. zap. 11,2). We wszystkich przypadkach rozpoznano boreliozę skórną w postaci rumienia wędrującego. W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono, że narażenie na ukłucie przez kleszcza najczęściej występowało na działkach przydomowych oraz w terenach zalesionych. Wśród chorych nie było narażenia zawodowego. Strukturę zachorowań na boreliozę w latach 2018-2022 przedstawia tabela i wykres.

Tab. 2. Struktura zachorowań na boreliozę w latach 2018 – 2022

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Borelioza	6	5,8	17	16,9	9	9,0	11	11,2	8	8,5

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 1 – Borelioza - zachorowalność w latach 2018-2022.

Pokąsanie przez zwierzęta - narażenie na wściekliznę

W roku sprawozdawczym 2022 zgłoszono 50 pokąsań przez zwierzęta na terenie miasta Kalisza. Porównywalnie w roku 2021 ogółem zgłoszono 23 przypadki. Szczepieniom poddano 19 osób zamieszkałych na terenie powiatu kaliskiego grodzkiego. Pozostałe osoby zostały zwolnione ze szczepień p/wściekliznie dzięki wykluczeniu wścieklizny u badanych zwierząt przez lekarzy weterynarii. Jest to widoczny efekt współpracy z Inspekcją Weterynaryjną oraz innymi Powiatowymi Inspekcjami Sanitarnymi. Zachorowań na wściekliznę u ludzi nie stwierdzono.

Neuroinfekcje

W bieżącym roku sprawozdawczym liczba neuroinfekcji utrzymała się na tym samym poziomie co w roku 2021. Ogółem zarejestrowano 5 przypadków (wsp. zap. 5,3). Wśród zachorowań stwierdzono:

- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołane przez *enterowirusy*,
- 4 przypadki zapalenia opon mózgowych na tle wirusowym nieokreślonym.

Wszystkie osoby były hospitalizowane. Zgonów nie odnotowano.

Gruźlica

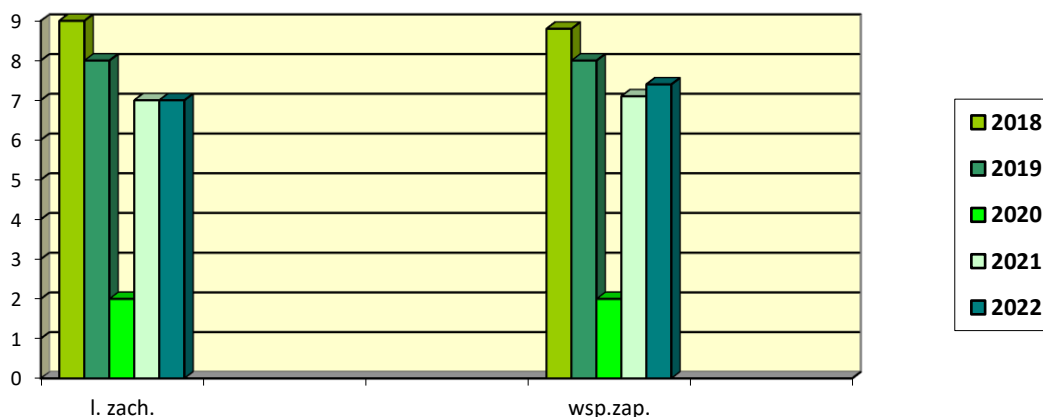
W roku 2022 liczba zachorowań na gruźlicę płuc postać prątkującą utrzymywała się na tym samym poziomie co w roku poprzednim i wynosiła 7 przypadków (wsp. zap. 7,4). W roku 2021 zarejestrowano również 7 zachorowań (wsp. zap. 7,1). Zachorowania na gruźlicę płuc

wystąpiły u 4 mężczyzn i 3 kobiet. Najstarszą osobą był mężczyzna w wieku 81 lat, najmłodszą 40 letni mężczyzna. Wszyscy byli hospitalizowani.

Tab.3. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc postać zakaźną w latach 2018-2022

Jedn. chorob.	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.	Liczba zach.	Współ. zap.
Gruźlica płuc	9	8,8	8	8,0	2	2,0	7	7,1	7	7,4

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego

Ryc. 2. Liczba zachorowań i zapadalność na gruźlicę płuc w powiecie grodzkim w latach 2018-2022.

Choroby weneryczne

W bieżącym roku sprawozdawczym w mieście Kaliszu liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową utrzymywała się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego. Ogółem zgłoszono 6 zachorowań (wsp. zap. 6,3). W roku 2021 zarejestrowano 7 przypadków (wsp. zap. 7,1).

Wśród zachorowań stwierdzono:

- 4 przypadki kiły – postać nieokreślona,
- 2 przypadki choroby przenoszonej drogą płciową wywołane przez *Chlamydie*.

1.2.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2022 liczba zgłoszonych zakażeń pokarmowych utrzymywała się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego, zarejestrowano ogółem 467 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 494,2. Porównywalnie w 2021 roku zgłoszono 462 zachorowania (wsp. zap. 469,3).

W większości zgłaszano zatrucia pokarmowe o bliżej nieokreślonej etiologii (BNO) – 317 zachorowań, co stanowi 67,9% ogółu zachorowań. Zatruc pokarmowych o określonej etiologii wirusowej (*rota, adeno i norowirusy*) było 72 co stanowi 15,4%, zachorowań o etiologii wirusowej nieokreślonej zgłoszono 15 przypadki co stanowi 3,2%. W 63 przypadkach, co stanowi 13,5%, zachorowania miały tło bakteryjne tj.: 7 zachorowań wywołanych *Salmonellą*, 1 zachorowanie wywołane przez *Escherichia coli* oraz 55 zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile*. Nie ustalono źródeł zatrucia i zakażenia pokarmowego.

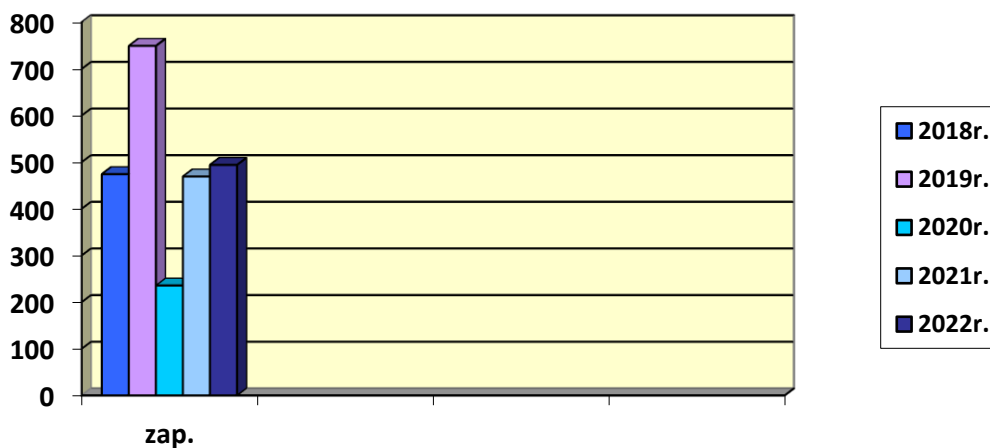
Zarejestrowano również 1 tymczasowego nosiciela Salmonellozy.

Strukturę zachorowań na zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2018 – 2022 w mieście Kaliszu przedstawia umieszczona poniżej tabela i wykres:

Tab. 4. Zatrucia i zakażenia pokarmowe w latach 2018 – 2022

Jednostka chorobowa	Zachorowania w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
Zatrucia pokarmowe	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
	482	474,3	753	749,4	235	235,6	462	469,3	467	494,2

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców.

Ryc. 3. Zatrucia pokarmowe – zapadalność w Kaliszu w latach 2018-2022.

Biegunki u dzieci do lat 2

W roku 2022 na terenie miasta Kalisza zmniejszyła się liczba zachorowań u dzieci do lat 2, zgłoszono 81 przypadków biegunek przy wsp. zap. 555,6 (liczony na 10 tys. dzieci do lat 2 w powiecie grodzkim). Porównywalnie w 2021 roku odnotowano 112 zachorowań (wsp. zap. 677,1). Większość zachorowań (55) tj. 67,9% ogółu wystąpiło na tle bliżej nieokreślonym (BNO). Zatruc pokarmowych o etiologii wirusowej było 23, co stanowi 28,4% ogółu zachorowań. Pozostałe 3,7% zachorowań miało tło bakteryjne tj.:2 zachorowania wywołane *Salmonellą* i 1 zachorowanie wywołane *Escherichia coli*.

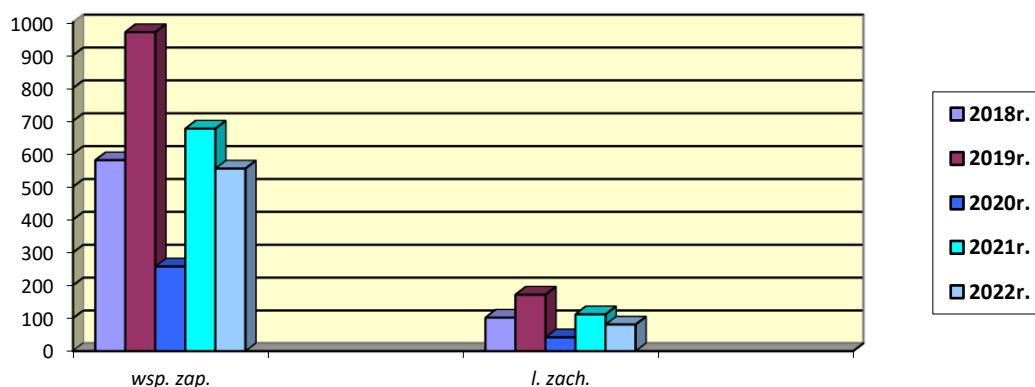
Z ogólnej liczby zachorowań hospitalizowanych było 41 dzieci co stanowi 50,6%. Zgonów nie stwierdzono.

Zachorowania i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2018 – 2022 przedstawia tabela i wykres:

Tab. 5. Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2018-2022

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.	L. zach.	Współ. zap.
Biegunki u dzieci do lat 2	102	580,9	172	970,7	42	257,5	112	677,1	81	555,6

*Współczynnik zapadalności na 10 tys. dzieci do lat 2.

Ryc. 4 – Liczba zachorowań i zapadalność na biegunki u dzieci do lat 2 w Kaliszu, w latach 2018-2022.

1.2.2. Wirusowe zapalenia wątroby

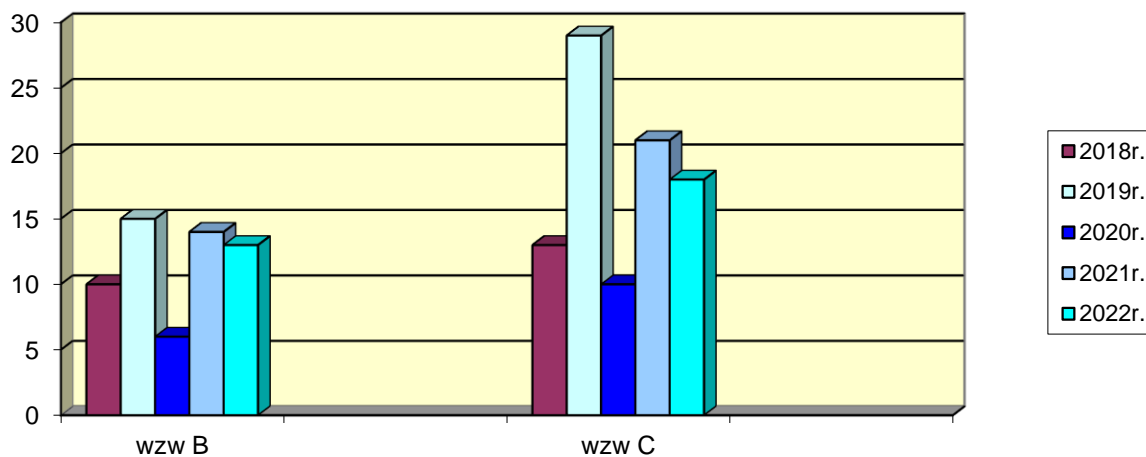
W roku sprawozdawczym 2022 zmalała liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typu B i C. Ogółem zarejestrowano 31 przypadków (wsp. zap. 32,8). Porównywalnie w 2021 roku odnotowano 35 zachorowań (wsp. zap. 35,5). W dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

Strukturę zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2018 – 2022 w mieście Kaliszu przedstawia tabela i wykres:

Tab.6. Struktura zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby według typów w latach 2018 – 2022 w mieście Kaliszu

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
WZW B	10	9,8	15	14,9	6	6,0	14	14,2	13	13,8
WZW C	13	12,8	29	28,9	10	10,0	21	21,3	18	19,0
WZW inne-nieokreślone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	23	22,6	44	43,8	16	16,0	35	35,5	31	32,8

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego.

Ryc.5. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typ B i C w latach 2018 – 2022.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W roku sprawozdawczym 2022 liczba zachorowań na wzw typu B utrzymywała się na podobnym poziomie co w roku poprzednim i wynosiła 13 przypadków przy

wsp. zap. 14,2. Porównywalnie w roku 2021 zgłoszono 14 przypadków (wsp. zap. 14,2). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono 1 osobę z narażenia zawodowego, była to pielęgniarka. Ustalono w dochodzeniu osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. Nie ustalono źródeł zakażenia.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W roku 2022 zmalała liczba zachorowań na wzw typu C, zarejestrowano 18 przypadków zachorowań przy wsp. zap. 19,0. Porównywalnie w 2021 roku było 21 zachorowań (wsp. zap. 21,3). Wszystkie przypadki zgłoszono jako postać przewlekłą. Nie było narażenia zawodowego. W bieżącym roku zarejestrowano również 36 nowych nosicieli wirusa HCV. Osoby chore i nosiciele skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/wzw typu B. W prowadzonym dochodzeniu epidemiologicznym nie ustalono źródeł zakażenia.

1.2.3. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Odra – w roku 2022 zarejestrowano 1 zachorowanie potwierdzone badaniem laboratoryjnym, był to 8 letni chłopiec zaszczepiony przeciwko odrze I dawką.

Ospa wietrzna – w roku 2022 zachorowania na ospę wietrzną w porównaniu do roku poprzedniego utrzymywały się na podobnym poziomie. Zarejestrowano ogółem 400 przypadków przy wsp. zap. 423,3. Porównywalnie w 2021 roku zarejestrowano 394 przypadki zachorowań (wsp. zap. 400,1). Wśród chorych 6 osób było wcześniej zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Świnka – w bieżącym roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic. Porównywalnie w roku 2021 nie odnotowano zachorowań. Wśród chorych 1 osoba była zaszczepiona I dawką przeciwko śwince (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Różyczka – w roku 2022 odnotowano 1 zachorowanie na różyczkę bez badań laboratoryjnych. Była to 7 letnia dziewczynka zaszczepiona II dawkami przeciwko różycze (*wykres słupkowy - ryc.6*).

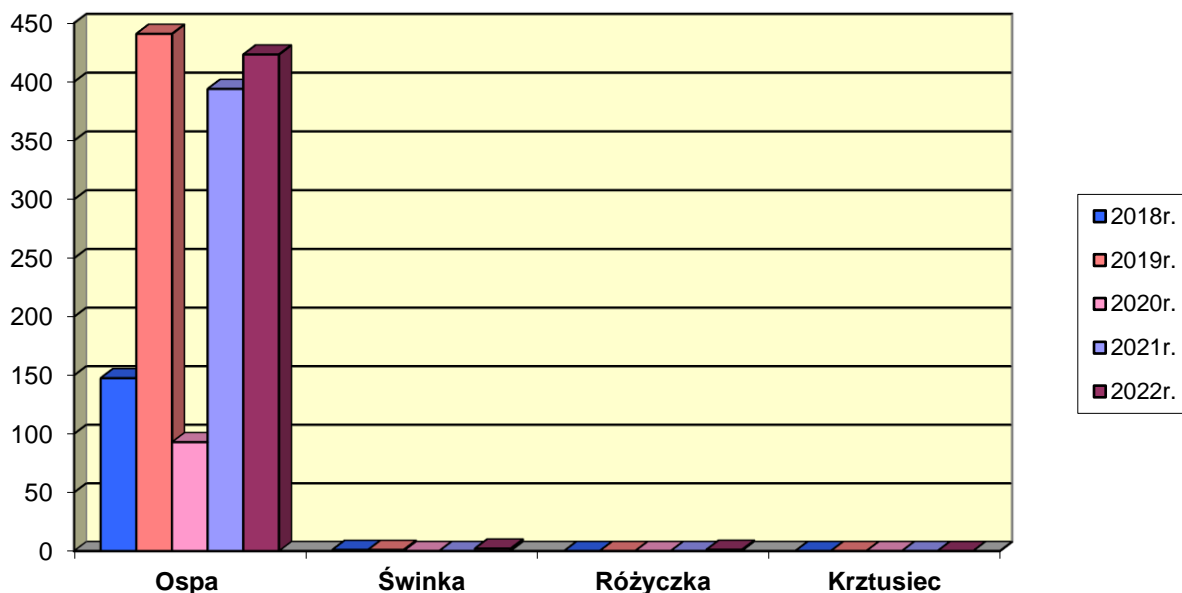
Krztusiec – w roku 2022 tak jak w latach ubiegłych nie odnotowano zachorowań na krztusiec. (*wykres słupkowy - ryc.6*).

Tab. 7. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w powiecie grodzkim kaliskim, w latach 2018 - 2022.

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.	L. zach.	Wsp. zap.
Ospa wietrzna	150	147,6	443	440,9	93	93,2	394	400,1	400	423,3
Świnka	1	1,0	1	1,0	0	0	0	0	2	2,1
Różyczka	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,1
Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców powiatu grodzkiego.

Analiza zachorowań na świnkę, różyczkę i krztusiec w ostatnich 5 latach ukazuje pomyślną sytuację epidemiologiczną, która jest efektem kontynuacji obowiązkowych szczepień ochronnych (wykres słupkowy - ryc.6).

Ryc.6. Zapadalność na ospę wietrzną, świnkę, różyczkę i krztusiec w latach 2018 – 2022.

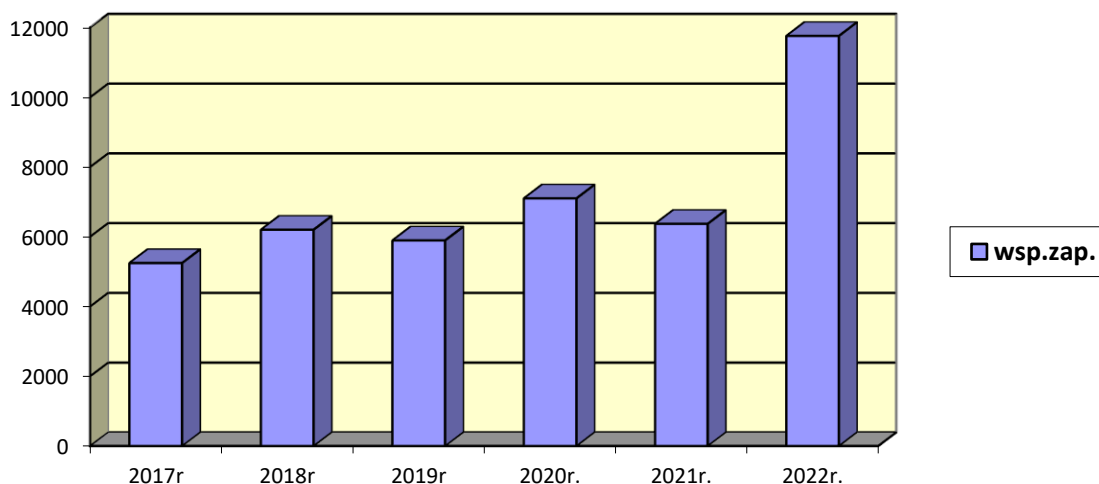
1.2.4. Zachorowania na grypę

W 2022 roku w mieście Kaliszu znacznie wzrosła liczba zachorowań na grypę i przypadki grypopodobne - zarejestrowano 11110 zachorowań przy wsp. zap. 11758,0. Porównywalnie w roku 2021 zgłoszono 6273 zachorowań (wsp. zap. 6370,0). Z powodu ciężkiego przebiegu choroby hospitalizowano 40 osób, w tym 33 to dzieci do 14 roku życia. U wszystkich osób hospitalizowanych rozpoznano grypę potwierdzoną badaniami laboratoryjnymi. Odnotowano 1 zgon na grypę potwierdzoną laboratoryjnie. Najwięcej przypadków grypopodobnych, bo 5670 zachorowań dotyczyło osób w przedziale wiekowym od 15 do 64 roku życia, wśród dzieci w wieku od 0 do 14 lat było 3578 zachorowań i 1862 zachorowania wśród osób w wieku powyżej 65 roku życia. Sezonowość – najwięcej przypadków grypopodobnych odnotowano w IV kwartale – 4383 zachorowania tj. 39,5% ogółu zachorowań, w I kwartale – 2502 zachorowań tj. 22,5%, w III kwartale – 2204 zachorowania tj. 19,8% i najmniej w II kwartale – 2021 zachorowań tj. 18,2% ogółu zachorowań.

Tab.8. Liczba zachorowań na przypadki grypopodobne w latach 2018 - 2022

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań w latach									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.	L. zach.	Wsk. zap.
Zachorowania grypowe	6302	6201,2	5923	5894,6	7084	7101,0	6273	6370,0	11110	11758,0

* zapadalność obliczono na 100 tys. ludności

Ryc.7. Grypa i zachorowania grypopodobne - zapadalność w latach 2018 – 2022.

1.3. Programy wykorzenia chorób zakaźnych w Polsce

Realizacja **programu eradykacji poliomyelitis** na terenie powiatu grodzkiego polegała na nadzorze nad wykonawstwem szczepień oraz monitoringu ostrych porażen wiotkich. W roku 2022 podobnie jak w latach ubiegłych nie zgłoszono ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 roku życia. W bieżącym roku sprawozdawczym realizowano także **program eliminacji odry i różyczki** poprzez sprawowanie nadzoru nad uzyskaniem wysokiego odsetka dzieci zaszczepionych oraz konieczności potwierdzenia badaniem laboratoryjnym każdego przypadku zachorowania na odrę i różyczkę. W roku 2022 zgłoszono 1 zachorowanie na różyczkę bez badań laboratoryjnych oraz 1 zachorowanie na odrę potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

1.4. Realizacja szczepień ochronnych

Realizacja programu szczepień ochronnych w roku 2022 odbywała się w 19 podmiotach leczniczych, w tym w oddziale patologii i intensywnej terapii noworodka, szpitalnym oddziale ratunkowym, poradni chorób zakaźnych oraz stacji hemodializ Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu. Wykonano 9 kontroli dotyczących szczepień ochronnych, w tym 3 kontrole tematyczne w zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek - nieprawidłowości nie stwierdzono. Kontrole dotyczące szczepień ochronnych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kaliszu przeprowadzono we współpracy z Higieną Komunalną podczas 2 kontroli kompleksowych. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 15 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, z czego: 1 odczyn łagodny wystąpił po szczepieniu przeciwko COVID-19, 14 odczynów wystąpiło po innych szczepieniach, w tym: 13 zakwalifikowano jako łagodne, 1 zakwalifikowano jako poważny. W roku 2022 prowadzono postępowanie administracyjne wobec 352 osób uchylających się od szczepień ochronnych, w tym zgłoszonych w roku sprawozdawczym 129. Obowiązek wygasł w stosunku do 23 dzieci, 2 dzieci wraz z rodzicami wyjechało na stałe poza granicę państwa a 64 dzieci zostało zaszczepionych. Dodatkowo w przypadku 16 osób postępowanie zgodnie z kompetencją terytorialną przekazano do PPIS w Pleszewie (8 osób), PPIS w Ostrowie Wielkopolskim (7 osób), PPIS w Poznaniu (1 osoba). W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wystawił 36 upomnień i 17 tytułów wykonawczych skierowanych do Wojewody Wielkopolskiego w celu nałożenia grzywny.

1.5. Podsumowanie

1. W związku z wystąpieniem u dzieci na terenie Europy, w tym również w Polsce przypadków wirusowego zapalenia wątroby o nieznanym etiologii w sprawowanym nadzorze epidemiologicznym zwracano szczególną uwagę na zgłoszenia podejrzenia lub zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby u dzieci oraz zgłoszenia zachorowań o podobnym charakterze.
2. W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie na bieżąco monitorowano i raportowano zachorowania wśród obywateli Ukrainy przybyłych do Polski po 24 lutym 2022 r.

3. W 2022 roku miały miejsce 2 międzynarodowe ogniska zakażeń pokarmowych wywołane przez *Salmonellę Typhimurium* oraz *Salmonellę Mbandake*, w związku z tym wzmożono nadzór nad tymi serotypami.
4. W maju 2022 roku potwierdzono pierwszy przypadek małpiej ospy w Europie a w czerwcu 2022 roku małpia ospa dotarła do Polski. Wzmożony nadzór dotyczył zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na ospę małpią oraz zgłoszeń zachorowań o podobnym charakterze.

1.6. Wnioski

1. Choroby zakaźne mogą stanowić poważne wyzwanie dla zdrowia publicznego, jak pokazała pandemia COVID-19. W dzisiejszym zglobalizowanym świecie choroby mogą bardzo szybko rozprzestrzeniać się między państwami. UE utworzyła struktury umożliwiające szybką wymianę informacji między organami odpowiedzialnymi na szczeblu krajowym za nadzór epidemiologiczny aby jak najszybciej wykryć zagrożenie i wdrożyć odpowiednie postępowanie.
2. Prowadzenie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych należy do jednych z najważniejszych zadań nadzoru epidemicznego prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wczesne wykrywanie zagrożeń dla zdrowia publicznego pozwala na wdrożenie mechanizmów wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i działań w zakresie ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby.
3. Szczepionki są bez wątpienia jednym z największych osiągnięć współczesnej medycyny, a szczepienia są najbardziej efektywnymi działaniami profilaktycznymi, które chronią nas przed wieloma groźnymi chorobami zakaźnymi. Ich skuteczność mierzona jest spadkiem a nawet brakiem zachorowań na odrę, tężec, krztusiec, polio i różyczkę.
4. Propagowanie szczepień ochronnych zalecanych przeciwko chorobom zakaźnym szczególnie niebezpiecznych dla dzieci, odniosło efekt w postaci zmniejszenia zagrożeń zachorowań wywołanych przez takie patogeny jak: meningokoki czy pneumokoki.

5. Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B na przestrzeni kilku lat utrzymywały się na stałym poziomie. Do takiej korzystnej sytuacji epidemiologicznej przyczyniły się szczepienia ochronne (obowiązkowe i zalecane). Obecnie, z uwagi na wysoki stopień zaszczepienia populacji, sporadycznie dochodzi do wystąpienia ostrego WZW B, częściej rozpoznaje się przypadki zapalenia przewlekłego, nabytego w przeszłości.
6. Z powodu braku możliwości czynnego uodpornienia przeciw WZW C profilaktyka polega na przestrzeganiu zasad aseptyki w podmiotach leczniczych oraz we wszystkich zakładach świadczących usługi dla ludności, w których wykonuje się zabiegi naruszające ciągłość tkanek (tatuáže, przekłuwanie uszu, manicure, piercing itp.).
7. Wprowadzenie szerokiej akcji szczepień przeciwko grypie sezonowej zapobiegłoby wystąpieniu masowych zachorowań. Grypa jest ostrą i często występującą chorobą pochodzenia wirusowego. Charakteryzuje ją duża zaraźliwość i duże ryzyko powikłań. Podstawową metodą profilaktyki są szczepienia ochronne przeciw grypie. Poza szczepieniami w ramach profilaktyki zaleca się częste i dokładne mycie rąk, używanie maseczek na twarz w sytuacji bliskiego kontaktu z chorym, zasłanianie nosa i ust podczas kaszlu i kichania, unikanie zbiorowisk w sezonie epidemicznym grypy oraz częste wietrzenie pomieszczeń.

Powyższe dane obliczono na dzień 30.06.2022 r.

Liczba ludności w powiecie grodzkim – 94 489

Liczba dzieci w powiecie grodzkim w wieku 0 i 1 rok – 1458

II. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

System zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza jest zorganizowany w oparciu o wodociąg publiczny, stanowiący własność Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu. Na terenie miasta Kalisza funkcjonuje również 5 wodociągów ujmujących wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć, która jest wykorzystywana jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej oraz podmioty działające na rynku spożywczym i są to:

- wodociąg PAULA Ingredients Sp. z o. o., zlokalizowany na terenie zakładu produkcyjnego przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu,
- wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA, ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowieckie, Zakład w Kaliszu przy ul. Budowlanych 2 w Kaliszu,
- wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153,
- wodociąg oddziału zamiejscowego Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa, Kampus Mundurowy przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu, zwany dalej Wodociągiem SWWS,
- wodociąg Calfrost Sp. z o.o. w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej 31.

Wszystkie wymienione wodociągi pracują w oparciu o ujęcia wód podziemnych (głębinowych). Jakość wody ujmowanej przez te urządzenia jest na tyle dobra, że nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania. Wykorzystywane metody uzdatniania mają przede wszystkim na celu usunięcie z wody rozpuszczonych w niej jonów żelaza (II) i manganu (II), wyługowywanych z wodonośnych warstw geologicznych. Technologie uzdatniania wody w ww. urządzeniach wodociągowych bazują na dwóch metodach tj. aeracji (napowietrzaniu wody) oraz filtracji (często z zastosowaniem złóż katalitycznych - aktywnych chemicznie oraz w jednym przypadku z zastosowaniem złoża jonowymiennego). W celu utrzymania odpowiednich warunków bakteriostatycznych stosuje się dodatkowo dezynfekcję wody (stałą – fizyczną oraz okresową – chemiczną). Stała dezynfekcja fizyczna polega na naświetlaniu wody promieniami UV (podczas przepływu przez rurociąg tłoczny). Okresowa dezynfekcja chemiczna polega natomiast na dawkowaniu do wody utleniacza (podchlorynu sodu). Dezynfekcję chemiczną stosuje się w przypadkach prawdopodobieństwa wystąpienia zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, szczególnie w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych i konserwacyjnych na urządzeniach oraz sieciach wodociągowych. Podchloryn sodu jest dawkiwany najczęściej w miejscu wyjścia wody na sieć wodociągową (tzw. dezynfekcja końcowa), jednakże istnieje możliwość zastosowania go na każdym z etapów uzdatniania i dystrybucji wody.

2.1. Ocena jakości wody

W 2022 roku ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Nadzór sanitarny nad jakością wody w okresie sprawozdawczym, prowadzono zgodnie z planem działania na 2022 roku, zatwierdzonym przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Częstotliwość poboru próbek ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę w 2021 roku z poszczególnych wodociągów. Próbki wody do badania laboratoryjnego pobierano w stałych punktach poboru, uzgodnionych z zarządcami i właścicielami urządzeń wodnych. Woda produkowana i dystrybuowana przez urządzenia wodociągowe na terenie Miasta Kalisza była badana w ramach kontroli urzędowej w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz monitoringu parametrów grupy B. Monitoring parametrów grupy A służy dostarczaniu informacji na temat jakości wody oraz skuteczności jej uzdatniania i obejmuje swym zakresem zestaw najistotniejszych parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring parametrów grupy B stanowi rozszerzenie (uzupełnienie) monitoringu parametrów grupy A i obejmuje znacznie większy zakres badanych parametrów w tym m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody. Zakres badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2022 roku ustalono na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wytycznych Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2022 roku badano następujące parametry w monitoringu parametrów grupy A oraz parametrów grupy B: mętność, barwa, zapach, odczyn, przewodność elektryczna, twardość (sumaryczna zawartość wapnia i magnezu), utleniałość (indeks nadmanganianowy), amoniak, azotyny, azotany, chlorki, żelazo, mangan, siarczany, cyjanki, TOC (ogólny węgiel organiczny), fluorki, sól, bor, glin, chrom, nikiel, miedź, arsen, selen, srebro, kadm, antymon, ołów, rtęć, benzo(a)piren, Σ WWA, 1,2-dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, tetrachlorometan, benzen, α -HCH, HCB, β -HCH, γ -HCH, δ -HCH, heptachlor, aldryna, epoksyd heptachloru, α – endosulfan, dieldryna, p. p'-DDE, o. p'-DDD, β -endosulfan, p. p-DDD, aldehyd endryny, siarczan endosulfanu, Σ pestycydów chloroorganicznych, Σ THM, chlor wolny, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h, liczba enterokoków kałowych, liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii Escherichia coli.

Badania jakości wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz częściowo parametrów grupy B prowadzono w Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu, natomiast w zakresie specjalistycznych badań z zakresu monitoringu parametrów grupy B (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w Laboratorium Badania Wody i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Poznaniu. Ilość wykonanych badań jakości wody z poszczególnych urządzeń, wykonanych w ramach kontroli urzędowej przedstawiono w tabeli 9.

Tab. 9. Liczba pobranych próbek wody w 2022 roku w ramach kontroli urzędowej.

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg MLEKOVITA	Wodociąg Nestle	Wodociąg SWWS	Wodociąg Calfrost	SUMA
monitoring parametrów gr. B	5	1	1	1	0	1	9
monitoring parametrów gr. A	49	4	4	4	2	2	65
nadzór sanitarny	0	0	1	0	0	0	1

W 7 próbkach pobranych w ramach kontroli urzędowej, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości badanych parametrów (tabela 10). Wartość przekroczeń parametrów nie stwarzała jednak zagrożenia dla zdrowia ludzi i w związku z tym nie zaistniała potrzeba wprowadzenia ograniczeń dotyczących spożycia wody oraz sposobu jej użytkowania.

Tab. 10. Przekroczone parametry jakości wody w pobranych próbkach w 2022 roku w ramach kontroli urzędowej.

Wyszczególnienie/ Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Parametr niespełniający wymagań	Wartość przekroczenia
Mlekovita	2	żelazo	230 ug/l
		mętność	1,4 NTU
Kalisz	3	mętność	2,3 NTU
		mętność	2,9 NTU
		barwa	20 mg Pt/l
		ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C	>300 jtk/ml
		mętność	1,7 NTU
Calfrost	2	ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C	> 300 jtk/ml
		mętność	2,6 NTU
		barwa	20 mg Pt/l

W wyniku przeprowadzonych badań nie ustalono bezpośrednich przyczyn odnotowanych zanieczyszczeń wody. Stwierdzone przekroczenia wartości parametrycznych nie miały wpływu na zdrowie konsumentów wody oraz nie obniżały wartości użytkowej wody. Negatywny wynik każdorazowo potwierdzano badaniem sprawdzającym, wykonywanym w ramach kontroli wewnętrznej lub ramach nadzoru sanitarnego jakości wody, po przeprowadzeniu przez producenta wody działań naprawczych, mających na celu eliminację zanieczyszczenia. Kolejne badania potwierdzały skuteczność tych działań – poprawę jakości wody. Uznano, że przekroczenia miały charakter incydentalny i krótkotrwały. Badania wykonane w ramach kontroli urzędowej wskazują, że nadzorowane wodociągi produkują i dystrybuują wodę o dobrej jakości, co odzwierciedla stabilność ilościową i jakościową warstw wodonośnych oraz prawidłową eksploatację urządzeń.

W 2022 roku, w ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu gromadził i oceniał sprawozdania z wyników badań próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przekazywane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu oraz pozostałe podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć. Ocena dokonywana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu polegała na weryfikacji terminowości przekazywania sprawozdań (zgodności z zatwierdzonymi wcześniej harmonogramami rocznymi) oraz analizie wyników badań pod kątem ewentualnych zagrożeń zdrowotnych.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu analizował również wywiązywanie się przez ww. producentów wody z obowiązku przekazywania informacji o przekroczeniach parametrów, stwierdzonych w badaniach z kontroli wewnętrznej oraz planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych, a także informacji na temat ich przebiegu. W 2022 roku nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w ocenie przydatności wody, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w ramach wewnętrznej kontroli jakości oraz przez podmioty wykorzystujące wodę, pochodząca z ujęć indywidualnych. W okresie sprawozdawczym nie odnotowano przekroczeń parametrów jakości wody, które stwarzałyby zagrożenie dla zdrowia ludzi. W przypadku wodociągu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kaliszu incydentalne przekroczenia dotyczyły najczęściej trzech parametrów, tj. mętności, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz barwy wody, które przy tak rozbudowanym obszarze dystrybucji można uznać za nieistotne.

Ilość wykonanych badań w ramach kontroli wewnętrznej (realizowanych według ustalonych harmonogramów) oraz ilość próbek, w których stwierdzono przekroczenia przedstawiono w tabelach 11 i 12.

Tab. 11. Liczba pobranych próbek wody w 2022 roku w ramach kontroli wewnętrznej

Rodzaj badania	Wodociąg Kalisz	Wodociąg Paula	Wodociąg MLEKOVITA	Wodociąg Nestle	Wodociąg SWWS	Wodociąg Calfrost	SUMA
monitoring parametrów gr. B	5	1	1	1	1	0	9
monitoring parametrów gr. A	52	4	6	4	2	2	70
nadzór sanitarny	5	0	1	0	0	2	8
wstępny monitoring substancji promieniotwórczych	0	2	4	0	2	0	8
SUMA	62	7	12	5	5	4	95

Tab. 12. Liczba próbek pobranych w 2022 r. w ramach kontroli wewnętrznej, w których stwierdzono przekroczenie parametrów jakości wody

Wyszczególnienie/ Wodociąg	Liczba próbek niespełniających wymagań	Parametr niespełniający wymagań	Wartość przekroczenia
Paula	1	mętność	1,5 NTU
Kalisz	3	mętność	10 NTU
		barwa	32 mg Pt/l
		grupa coli	2 jtk/100 ml

Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu stwierdził przydatność wody do spożycia przez ludzi, produkowanej i dystrybuowanej przez nadzorowane urządzenia wodociągowe. Stwierdzone niezgodności w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia konsumentów wody były nieistotne. Odnotowywane w wodzie przekroczenia parametryczne dla parametru wskaźnikowego – bakterii grupy coli nie przekraczało wartość 10 jtk/100 ml i miało charakter krótkotrwały.

Bakteriom z tej grupy nie towarzyszyły, istotniejsze z punktu widzenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, bakterie *Escherichia coli* oraz enterokoki kałowe. Kolejne badania wody nie potwierdziły przekroczenia ww. parametru. Dla każdego z obszarów zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (obszarów dystrybucji poszczególnych urządzeń) wydano pozytywną tzw. ocenę okresową, potwierdzającą spełnienie wymagań określonych w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, będącą podsumowaniem wszystkich działań realizowanych w ramach monitoringu jakości wody.

2.2. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę

Wodociągi o produkcji 10 001-100 000 m³/d

Urządzeniem o największej produkcji wody na terenie miasta i jedynym w tej grupie wielkości jest wodociąg Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu (ok. 13980,0 m³/d). Zgodnie z szacunkami Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu w 2022 roku z wody wodociągowej produkowanej przez ten wodociąg korzystało ok. 93512 osób. Obszar miasta Kalisza jest w pełni zwodociągowany. Z wodociągu na terenie miasta w 2022 roku nie korzystały jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe, zaopatrywane z ujęć indywidualnych, których podłączenie do sieci wodociągowej jest utrudnione z przyczyn technicznych lub wynika z woli potencjalnych odbiorców. Woda produkowana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kaliszu jest dostarczana również do gmin sąsiednich tj. Gminy Opatówek, Gminy Godziesze, Gminy Gołuchów, Gminy Żelazków, Miasta i Gminy Nowe Skalmierzyce. Sieć wodociągowa ma długość ok. 285 km. Wodociąg w 2022 r. czerpał wodę z 6 ujęć (5 głębinowych oraz 1 infiltracyjny) – tabela 13. Przedsiębiorstwo w 2022 r. eksploatowało 4 stacje uzdatniania wody (tabela 14).

Tab. 13. Ujęcia wody zasilające Wodociąg Kalisz

Lp.	Nazwa ujęcia/typ	Warstwa wodonośna	Studnie (liczba/głęb.)
1.	„Warszawska” - głębinowe	jura	1/350 m
2.	„Fabryczna” - głębinowe	jura	1/300 m
3.	„Poznańska” - głębinowe	jura	1/190 m

Lp.	Nazwa ujęcia/typ	Warstwa wodonosna	Studnie (liczba/głęb.)
4.	„Szeroka I” - głębinowe	jura	1/350 m
5	„Szeroka II” - głębinowe	czwartorzęd	1/54 m
6.	„Lis” - infiltracyjne	czwartorzęd	45/średnio 25 m (od 21 do 34 m)

Tab. 14. Eksploatowane stacje uzdatniania wody Wodociąg Kalisz w 2022 r.

Lp.	Nazwa SUW	Nazwa ujęcia związanego z SUW	Rodzaje urządzeń	Metody uzdatniania
1.	„Warszawska”	„Warszawska”, „Szeroka I”, „Szeroka II”	mieszacze wodno-powietrzne, filtry ciśnieniowe, lampy UV, dozujące pompy membranowe	napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja fizyczna UV, okresowa dezynfekcja chemiczna (podchloryn sodu)
2.	„Fabryczna”	„Fabryczna”		
3.	„Poznańska”	„Poznańska”		
4.	„Lis”	„Lis”	dysze napowietrzające, filtry otwarte pospieszne, lampy UV, dozujące pompy membranowe	

Na wszystkich 4 stacjach stosuje się te same proste metody uzdatniania wody, tj. napowietrzanie oraz filtrację. Do napowietrzania wody są używane przede wszystkim mieszacze wodnopowietrzne. Wyjątek stanowi SUW „Lis” gdzie aeracja wody odbywa się za pomocą dysz białostockich. Woda filtrowana jest na złożach ze żwiru kwarcowego. Do filtracji wykorzystywane są filtry ciśnieniowe zamknięte o różnej objętości, jedynie na SUW „Lis” zastosowano filtry otwarte. Dezynfekcja chemiczna wody jest prowadzona okresowo, najczęściej po wystąpieniu awarii lub zakończeniu prac konserwacyjnych. Do dezynfekcji wody jest stosowany podchloryn sodu, dawkowy za pomocą przenośnych pomp membranowych. Na wszystkich stacjach wymienionych w tabeli 14 stosuje się stałą dezynfekcję fizyczną wody za pomocą promieniowania UV. Największą część miasta obsługuje SUW „Lis” dostarczająca wodę do jego południowozachodniej części (rysunek 1). Wszystkie strefy zaopatrzenia mogą się wzajemnie uzupełniać i zasilać poprzez wspólny układ sieciowy.

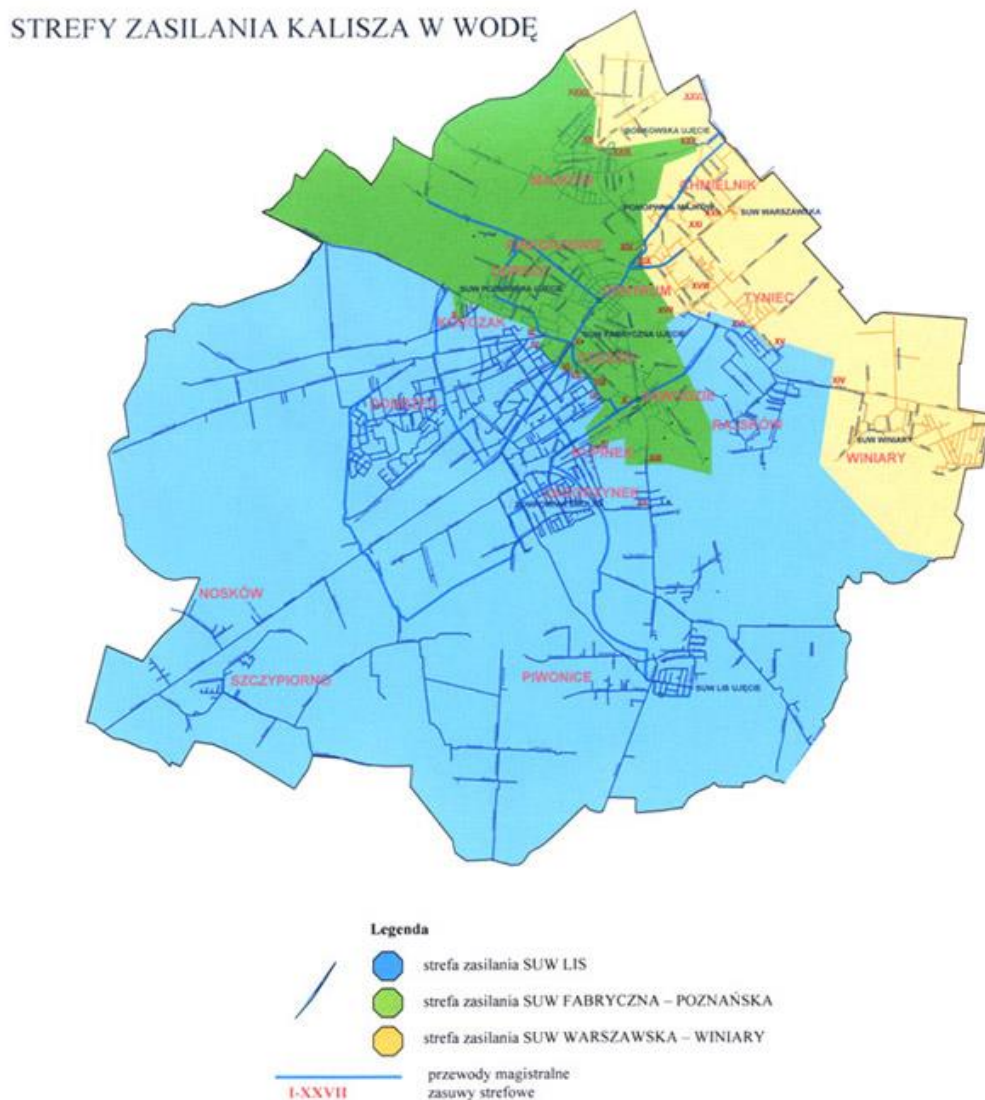
Przeprowadzone w 2022 roku kontrole stanu sanitarno-technicznego obiektów wodociągowych nie wykazały uchybień. Wszystkie urządzenia wodne, pomieszczenia stacji uzdatniania oraz tereny ujęć były utrzymane w odpowiednim stanie sanitarnym. Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niewłaściwym zabezpieczeniem i oznakowaniem stref ochrony sanitarnej ujęć wodociągowych.

Tereny wszystkich ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej były ogrodzone materiałem trwałym. Dodatkowo obiekty były całodobowo monitorowane poprzez system elektroniczny zabezpieczający: bramy wjazdowe, studnie, zbiorniki wody uzdatnionej, pomieszczenia stacji uzdatniania wody. Na dwóch stacjach („Lis” oraz „Fabryczna”) funkcjonował system telewizji dozorowej.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 4 kontrole planowane dotyczące stanu sanitarnego ujęć oraz stacji uzdatniania wody,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 5, monitoring parametrów grupy A – 49,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 3.

Rysunek 1. Strefy zasilania Wodociągu Kalisz (Źródło: materiały informacyjne PWiK Sp. z o. o. w Kaliszu)

Wodociągi o produkcji 101-1000 m³/d**Wodociąg Nestle**

Wodociąg Nestle Polska S.A. Oddział w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 153 produkuje wodę w ilości ok. 305,0 m³/d. Ujmowana woda jest wykorzystywana przy produkcji żywności. Wodociąg korzysta z trzech studni głębinowych (1szt. 110 m głębokości, 2 szt. po 120 m głębokości). Woda podlega napowietrzaniu i filtracji na filtrach ciśnieniowych. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze stanem technicznym i porządkowym obiektu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4,

Wodociąg MLEKOVITA w Kaliszu

Wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA, ul. Ludowa 122, 18-200 Wysokie Mazowiecki; Zakład w Kaliszu, ul. Budowlanych 2, 62-800 Kalisz produkuje ok. 421,0 m³/d wody wykorzystywanej przy produkcji żywności. Wodociąg wyposażony jest w 2 studnie głębinowe o głębokości 98 i 100 m. Standardowo woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie, filtrację oraz dezynfekcję chemiczną. Kontrola stanu sanitarnego ujęcia oraz stacji uzdatniania nie wykazała nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4, nadzór sanitarny -1,
- liczba próbek nieodpowiadających wymaganiom – 2.

Wodociągi o produkcji < 100m³/d**Wodociąg Paula**

Wodociąg Paula (PAULA Ingredients Sp. z o. o. przy ul. Łódzkiej 145 A w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 99,7 m³/d wody wykorzystywanej przy produkcji żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (122 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli– 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 4.

Wodociąg SWWS

Wodociąg SWWS (Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa, Kampus Mundurowy przy ul. Wrocławskiej 193-195 w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 81,0 m³/d wody wykorzystywanej na cele własne Ośrodka. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o dwie studnie głębinowe (136 i 150 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez napowietrzanie i filtrację. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 0, monitoring parametrów grupy A – 2.

Wodociąg Calfrost

Wodociąg Calfrost, (Calfrost Sp. z o.o. przy ul. Wrocławskiej w Kaliszu) produkuje średniorocznie ok. 78,6 m³/d wody wykorzystywanej przy produkcji żywności. Wodociąg zbudowany jest w oparciu o studnię głębinową (584 m głębokości). Woda jest uzdatniana poprzez filtrację na kolumnach ze złożem jonowymiennym. Okresowo stosuje się chemiczną dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu.

Działalność kontrolna:

- liczba przeprowadzonych kontroli – 1,
- liczba pobranych próbek: monitoring parametrów grupy B – 1, monitoring parametrów grupy A – 2,
- liczba próbek nie odpowiadających wymaganiom – 2.

2.3. Podsumowanie

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta Kalisza w 2022 roku była dobra (w wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono istotnych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów).
2. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej, analizy podejmowanych działań naprawczych oraz prowadzonego monitoringu (w tym urzędowej kontroli jakości wody) wydano okresowe oceny jakości wody za 2022 rok dla wszystkich obszarów dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia na terenie Kalisza, potwierdzające spełnienie wymagań w tym zakresie.
3. Na podstawie sprawozdań z badań jakości wody z 2022 roku, realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) ze wszystkich obszarów dystrybucji, stwierdzono jej przydatność do spożycia przez ludzi.
4. W 2022 roku, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w zakresie terminowości przekazywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz pozostałe podmioty (wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnych ujęć) sprawozdań z badań, informacji o przekroczeniach parametrów jakości wody, informacji o planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych wraz z harmonogramami ich realizacji.
5. Stan sanitarny obiektów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi (pomieszczeń, ich wyposażenia oraz urządzeń) w 2022 roku był dobry.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

3.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę

Na terenie miasta Kalisza znajdują się dwie placówki zapewniające całodobową opiekę: Dom Pomocy Społecznej przy ul. Winiarskiej 26 w Kaliszu oraz Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu przy ul. Granicznej 1, w roku sprawozdawczym obiekty te nie zostały objęte kontrolą.

3.2. Schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych

W 2022 roku zewidencjonowano 2 obiekty tj. 1 schronisko i 1 noclegownię. W roku sprawozdawczym skontrolowano Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn im. św. Brata Alberta przy ul. Warszawskiej 93A w Kaliszu. Kontrola związana była z interwencją, w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego pionu kuchennego, warunków produkcji żywności oraz części noclegowej w związku z występowaniem pluskiew w obiekcie. Schronisko posiada 40 miejsc noclegowych rozlokowanych w 12 pokojach oraz w jednej sali ogólnej. Miejsca noclegowe są usytuowane na pierwszym oraz drugim piętrze. Prowadzone działania inspekcji w udostępnionych pokojach oraz w sali głównej polegające na sprawdzeniu zakamarków, szczelin w łóżkach i szczelin w podłogach nie potwierdziły w dniu kontroli obecności pluskiew oraz śladów innych owadów czy gryzoni. Pokoje noclegowe oraz główna sala sprzątane są we własnym zakresie przez osoby zamieszkujące obiekt za pomocą środków, które zapewnia administracja schroniska. Pozostałe pomieszczenia z pionu kuchennego zostały skontrolowane przez Sekcję Higieny Żywności i Żywienia.

3.3. Hotele

W 2022 roku na terenie miasta Kalisza zewidencjonowano w tej grupie 8 obiektów. W minionym roku kontrolą objęto 3 hotele, co stanowi 37,5 % wszystkich obiektów. Postępowanie z czystą i brudną bielizną hotelową prowadzone prawidłowo. Obiekty hotelowe posiadały wydzielone magazyny lub miejsca na przechowywanie środków czystościowych, sprzętu porządkowego oraz składowania brudnej bielizny. Nie wykazano nieprawidłowości w prowadzonej gospodarce odpadami komunalnymi. Prowadzone zabiegi dezynfekcji urządzeń sanitarnych nie budziły zastrzeżeń. W obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

3.4. Inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W roku 2022 w tej grupie zewidencjonowano 11 obiektów. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę w tej kategorii obiektów, co stanowi 9,09 % ogólnej ich liczby. Czynności kontrolne podjęto w obiekcie - usługi hotelarskie „u Bogdana” przy ul. Legionów 15-17 w Kaliszu - w związku ze skargą złożoną w tutejszym urzędzie.

Skarga dotyczyła pogryzienia przez pluskwy w wynajmowanym przez skarżącą pokoju. Przedmiotem kontroli były pokoje hotelowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem pokoju zamieszkiwanego przez osobę skarżącą się. Prowadzone działania inspekcyjne w udostępnionych pokojach polegające na sprawdzeniu szafek nocnych, zakamarków, szczelin w łóżkach, zasłon, okien itd. nie potwierdziły obecności pluskiew oraz śladu innych owadów czy gryzoni. Właściciel obiektu, w obecności którego przeprowadzono kontrolę potwierdził jednak fakt występowania pluskiew w pokoju, w którym przebywała osoba skarżącą się. Po opuszczeniu pokoju właściciel zlecił dezynsekcję pokoi na obecność pluskiew. Przedsiębiorca potwierdził powyższe działania przedstawiając do wglądu fakturę za wykonaną usługę oraz protokół po wykonaniu usługi.

3.5. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria

W 2022 roku w ewidencji PSSE w Kaliszu znajdowały się 342 obiekty, skontrolowano 33 zakłady tj. 9,6% w stosunku do wszystkich obiektów zewidencjonowanych. Przedmiotem kontroli była ocena stanu sanitarno - higienicznego zakładów. Wzorem lat ubiegłych, wśród obiektów tej grupy przeważały zakłady fryzjerskie oraz zakłady kosmetyczne. Łącznie w tych grupach poddano kontroli 23 obiekty (10 zakładów fryzjerskich i 13 zakładów kosmetycznych) co stanowi 69,7% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. W grupie zakładów odnowy biologicznej, tatuażu i solariów skontrolowano 10 obiektów, co stanowi 30,30% w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych. Obiekty te uzyskały ocenę pozytywną. W zakładach, w zależności od przeznaczenia, narzędzia stosowane do obsługi klientów poddawane są właściwym zabiegom sterylizacyjnym lub dezynfekcyjnym. W zakładach fryzjerskich, zgodnie z ustaleniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, nie wymagano wprowadzenia sterylizacji nożyczek parą wodną w nadciśnieniu. Podstawowym sposobem ochrony klientów przed zagrożeniem przeniesienia chorób zakaźnych oraz bakteryjnych i grzybiczych w skontrolowanych zakładach była dezynfekcja narzędzi oraz dezynfekcja rąk i powierzchni. W gabinetach kosmetycznych narzędzia, które mogą powodować naruszenie ciągłości tkanki muszą być bezwzględnie poddane procesowi sterylizacji. Pośród skontrolowanych obiektów tej grupy 12 zakładów kosmetycznych miało na wyposażeniu autoklawy. We wszystkich zakładach poddanych planowanej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził 3 kontrole interwencyjne. Dwie kontrole dotyczyły salonów fryzjerskich, w których łamane były obostrzenia covidowe takie jak: brak dezynfekcji stanowisk dla klientów, brak środków ochrony, łamanie nakazu utrzymania dystansu. Za stwierdzone uchybienia nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego w łącznej kwocie 150 zł. Trzecia interwencja związana była ze złym stanem sanitarno-higienicznym salonu kosmetycznego. Personel zakładu podczas świadczenia usług naruszających ciągłość tkanek stosował narzędzia wielokrotnego użytku, które nie były poddawane sterylizacji oraz nie stosował środków ochrony indywidualnej w postaci jednorazowych rękawiczek. W salonie nie wdrożono i nie stosowano procedur higienicznych mających na celu zapewnienia ochrony przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Przedsiębiorca został ukarany grzywną w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł. W przedmiotowej sprawie wydano decyzję administracyjną zobowiązującą przedsiębiorcę w trybie natychmiastowym do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Działające na terenie miasta salony tatuażu przy wykonywaniu usług stosują sprzęt jednorazowego użycia. Po wykonywanych zabiegach zużyte igły i ostrza odkładane są do twardej, oznakowanych pojemników i odbierane przez firmy zajmujące się tego typu działalnością na podstawie stosownej umowy. Wszystkie zakłady posiadające umowy przedstawiły karty przekazania i utylizacji odpadów niebezpiecznych. W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny ulega stałej poprawie. Coraz większa ilość gabinetów kosmetycznych zostaje wyposażona w autoklawy co zapewnia sterylność używanych na co dzień narzędzi, a co za tym idzie zwiększa bezpieczeństwo klientów. Zastosowanie autoklawu parowo-ciśnieniowego jest obecnie najlepszą ze znanych metod sterylizacji, dlatego jest powszechnie używany w branży medycznej i kosmetycznej.

3.6. Obiekty komunikacji publicznej

Dworce Autobusowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec autobusowy. W 2022 roku przeprowadzono 1 kontrolę tego obiektu. Kontrolą objęto teren dworca autobusowego wraz ze stanowiskami dla autobusów, poczekalnię, toaletę oraz pomieszczenie do przechowywania środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz sprzętu porządkowego.

Za stan sanitarno-higieniczny sanitariatów ogólnodostępnych na terenie dworca autobusowego jest odpowiedzialna firma KLIMAT Sp. z o. o. znajdująca się w Kaliszu przy ul. Dusznickiej 25. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy. Nieczystości płynne odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez uprawniony podmiot. Toaleta ogólnodostępna składa się z 2 oddzielnych pomieszczeń, przeznaczonych dla mężczyzn i kobiet. Firma sprząta również toaletę na zewnątrz budynku, w której znajduje się miska ustępowa oraz umywalka z lustrem. We wszystkich toaletach udostępniane są klientom środki higieny tj. mydło, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe. Pomieszczenia, urządzenia oraz elementy wyposażenia utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz technicznym. W trakcie kontroli obiektu oraz 3 środków transportu stwierdzono przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Informacja o zakazie palenia umieszczona była w widocznych miejscach.

Dworce Kolejowe

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu znajduje się 1 dworzec kolejowy. W 2022 roku obiekt ten nie był kontrolowany.

3.7. Ustępy publiczne

W 2022 roku zewidencjonowano 4 obiekty w tej grupie. Liczba ich w stosunku do roku poprzedniego nie uległa zmianie. Kontroli nie przeprowadzono w żadnym obiekcie.

3.8. Cmentarze i Zakłady Usług Pogrzebowych

Na terenie miasta Kalisza znajduje się 9 cmentarzy i 9 Zakładów Usług Pogrzebowych. W roku 2022 na terenie miasta Kalisza skontrolowano 2 cmentarze, 1 Zakład Usług Pogrzebowych, 1 kaplicę przedpogrzebową. Ponadto skontrolowano 3 samochody pogrzebowe. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

3.9. Baseny kąpielowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu znajdują się cztery baseny kąpielowe kryte oraz jeden Park Wodny. W 2022 roku ilość basenów w prowadzonej ewidencji nie uległa zmianie w stosunku do 2021 roku. Ww. obiekty świadczą usługi całorocznie. Jedynie Basen Kąpielowy Calisia One Hampton by Hilton ze względu na brak zainteresowania ze strony klientów był zamknięty od początku roku do 02.05.2022 r. oraz od 19.08.2022 r. do końca roku. W 2022 roku na dwóch obiektach były prowadzone przerwy techniczne, mające na celu przeprowadzenie drobnych prac eksploatacyjnych. Niecki były nieczynne w następujących okresach:

- Basen Kąpielowy OSRiR w Kaliszu - 27.06 - 31.08.2022 r.
- Kaliski Park Wodny – 05.09-19.09.2022 r.

W roku 2022 roku na basenach pobrano w ramach kontroli urzędowej łącznie 88 próbek wody. W 68 próbkach oznaczano parametry bakteriologiczne (w tym 6 w kierunku występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp.), w 32 próbkach parametry chemiczne. Liczba ww. próbek dotyczy kontroli jakości wody na pływalniach w ramach kontroli urzędowej. Zarządzający basenami mają również obowiązek przeprowadzania badań jakości wody na pływalniach w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, w jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). W ramach kontroli wewnętrznej pobrano łącznie 479 próbek wody w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych. W 2022 roku w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono 148 badań w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

W 2022 roku przeprowadzono kontrole stanu sanitarnego wszystkich zewidencjonowanych basenów. W ramach przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz zaniedbań względem stanu technicznego i sanitarno-higienicznego pływalni.

3.10. Hałas komunalny

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu nie rozpatrywał interwencji dot. uciążliwości związanych z hałasem wewnątrz pomieszczeń.

3.11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2022 roku w tej grupie skontrolowano 5 obiektów tj.: stację paliw, obiekty sportowe oraz środki komunikacji miejskiej. Przeprowadzono m. in. kontrolę stadionu miejskiego znajdującego się przy ul. Łódzkiej 19-29, stacji paliw przy ul. Inwestorskiej 9 oraz skontrolowano środki komunikacji miejskiej. Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kaliszu znajdują się Kaliskie Linie Autobusowe z siedzibą przy ul. Wrocławskiej 30-38 w Kaliszu. W 2022 roku przeprowadzono kontrolę tego obiektu. Kontrolą objęte zostało sześć autobusów transportu miejskiego znajdujące się na terenie zajezdni KLA przy ul. Wrocławskiej 30-38. Udostępnione podczas kontroli środki transportu nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarnym. Środki transportu zostają poddawane zabiegom czyszcząco-myjącym wykonywanym przez pracowników firmy - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Prosna Sp. z o. o., ul. Widok 2a, 62-800 Kalisz. Podczas przeprowadzonych kontroli w pozostałych obiektach również nie stwierdzono nieprawidłowości. Pomieszczenie sanitarne wyposażone było w odpowiednią ilość środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz wystarczającą ilość środków higieny osobistej. W skontrolowanych obiektach przestrzegana była ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Informacja o zakazie palenia umieszczona była w widocznych miejscach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

3.12. Interwencje

W 2022 roku przeprowadzono 7 kontroli interwencyjnych. Trzy interwencje dotyczyły nieodpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego w trakcie wykonywania usług kosmetycznych (interwencje opisane w dziale dot. zakładów fryzjerskich i kosmetycznych). Jedna interwencja dotyczyła nieprzestrzegania przepisów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii – przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały nieprawidłowości. Kolejne trzy interwencje dotyczyły w większości obecności insektów (pluskiew) w pomieszczeniach przeznaczonych do pobytu ludzi (2 interwencje opisane przy punkcie „schroniska i inne obiekty przeznaczone dla osób bezdomnych” oraz w punkcie „inne obiekty świadczące usługi noclegowe”), natomiast trzecia dotyczyła pomieszczeń Zakładu Karnego w Kaliszu. Przeprowadzone kontrole ww. zakresie nie potwierdziły obecności występowania insektów (pluskiew) w kontrolowanych obiektach.

3.13. Podsumowanie

1. W okresie sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych obiektach nie odnotowano nieprawidłowości w stanie sanitarno-porządkowym.
2. W ocenie służb sanitarnych w zakładach fryzjerskich, fryzjersko-kosmetycznych, odnowy biologicznej stan sanitarno-higieniczny jest dobry.
3. W minionym roku kierowane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu prośby o interwencję dot. nieprawidłowości w stanie higieniczno-sanitarnym w salonie kosmetycznym oraz nieprzestrzeganie przez przedsiębiorców ograniczeń, nakazów i zakazów w salonach fryzjerskich nałożonych w związku z wprowadzeniem na terenie kraju stanu epidemii.
4. Prośby o interwencje dot. również uciążliwości związanych z zanieczyszczeniami pozostawionymi przez gołębie, uciążliwości dot. kompostownika oraz obecności robactwa, fetoru w lokalach mieszkalnych, niesprawnej wentylacji w budynkach, plagi pcheł na posesji oraz gospodarką odpadami komunalnymi były rozpatrywane, bądź przekazywane zgodnie z kompetencjami.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

4.1. Zakłady opieki zdrowotnej – ogółem

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 22 placówek, co stanowi 18 % ogółu podmiotów leczniczych ujętych w ewidencji (tab.15).

Tab.15 Udział placówek niepublicznych w ogólnej liczbie zakładów opieki zdrowotnej

Rok	Ogólna liczba podmiotów leczniczych	Ogólna liczba podmiotów leczniczych niepublicznych	% podmiotów leczniczych niepublicznych
2019	116	110	95%
2020	114	109	96%
2021	116	111	96%
2022	122	117	96%

Wśród wszystkich skontrolowanych obiektów 13,6 % stanowiły placówki publiczne, natomiast 86,4 % placówki niepubliczne. W 7 podmiotach leczniczych (w tym 1 szpitalu) spośród ogółu skontrolowanych obiektów tj. w 31,8% stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno – technicznym (szczegółowo opisane w protokołach kontroli).

Ocenę szczegółową stanu sanitarnego przedstawia tabela 16.

Tab. 16 Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych w 2022 r. w mieście Kaliszu

Podmioty lecznicze		m. Kalisz
<i>Lecznictwo zamknięte</i>		
Szpital	Skontrolowano	3
	Stwierdzono zły stan sanitarny	1
Zakład pielęgnacyjno- opiekuńczy	Skontrolowano	1
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
<i>Lecznictwo otwarte - ambulatoryjne</i>		
Publiczne	Skontrolowano	2
	Stwierdzono zły stan sanitarny	0
Niepubliczne	Skontrolowano	16
	Stwierdzono zły stan sanitarny	6
<i>Ogółem</i>	<i>Skontrolowano</i>	22
	<i>Stwierdzono zły stan sanitarny</i>	7

4.2. Zakłady lecznictwa zamkniętego

4.2.1. Stan techniczny i funkcjonalny zakładów lecznictwa zamkniętego.

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynek przy ul. Poznańskiej 79

Podmiot leczniczy rozmieszczony w kilku obiektach, oddalonych od macierzystej jednostki. Obiekty są zróżnicowane pod względem stanu technicznego i organizacji działalności. W danym roku sprawozdawczym w wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny stwierdzono w oddziale rehabilitacji, otolaryngologii, gastroenterologii, reumatologii oraz salach chorych oddziału chirurgii twarzowo – szczękowej, pogarszający się stan sanitarny oceniono w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii ogólnej onkologicznej i małoinwazyjnej, chirurgii dziecięcej, bloku operacyjnym, w centralnej sterylizatorni, szpitalnym oddziale ratunkowym, w zakładzie leczniczego usprawniania. Uchybienia dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego mebli (stolików przyłóżkowych, szafek, łóżek, kozetek lekarskich, krzeseł, foteli, stołków), sprzętu i wyposażenia (stelaży na pompy infuzyjne, wieszaki na kroplówki, grzejniki, armatury), uszkodzonej malatury ścian, sufitów, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej, uszkodzonej powierzchni stolarki drzwiowej i futryn drzwiowych. Stwierdzono również nieprawidłowości dotyczące dezynfekcji: nieoznakowany pojemnik ze środkiem dezynfekującym do dezynfekcji basenów i kaczek, słoje, niecałkowicie zanurzone obuwie operacyjne personelu w preparacie dezynfekcyjnym w pojemniku, nie całkowicie zanurzone słoje w preparacie dezynfekującym – uchybienia usunięto podczas kontroli.

Zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania procedur dekontaminacji: powierzchni aparatów EKG, zwłaszcza elementów przyssawek, powierzchni kółek wózków siedzących dla pacjentów oraz utrzymanie należytego stanu sanitarno – higienicznego kratek wentylacyjnych. Na stwierdzone nieprawidłowości została wydana decyzja.

Kontrolą objęto również:

- pojazd do transportu bielizny szpitalnej samochód ciężarowy Mercedes Benz nr rejestracyjny PK 82208, rok produkcji 2010 przegląd ważny do 12.05.2023,
- karetkę transportu między szpitalnego Citroen Jumper nr rejestracyjny PK 5473K, rok produkcji 2019, karta przeglądu ważna do 28.01.2023 roku,
- karetkę transportu między szpitalnego Fiat DUCATO nr rejestracyjny PK 5475K, rok produkcji 2019, przegląd ważny do 28.01.2023 roku,
- karetkę specjalistyczną nr rejestracyjny PK 6201, rok produkcji 2021, karta przeglądu ważna do 23.11.2022 roku,
- karetkę specjalistyczną nr rejestracyjny PK 6131, rok produkcji 2021, przegląd ważny do 23.11.2022 roku. Uchybień podczas kontroli ww. pojazdów nie stwierdzono.

Ponadto w roku sprawozdawczym 2022 przeprowadzono dodatkowo 1 kontrolę tematyczną przez Sekcję Epidemiologii dotyczącą wystąpienia zakażenia *Klebsiella pneumoniae* KPC+ u hospitalizowanego pacjenta, wystąpienia ogniska epidemicznego w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii, oceny szpitala w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych. Podczas przeprowadzonej kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obiekcie firmy sprzątającej świadczącej usługi w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79: Konsorcjum Firm: Izan + Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków – Lider Konsorcjum; Naprzód Service Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź; Naprzód Hospital Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź, w Zakładzie Usprawnienia Leczniczego stwierdzono nieprawidłowości: w szatni dla personelu zakurzony i brudny wózek inwalidzki oraz brudny, pokryty warstwą kurzu kaloryfer i brudną podłogę pod kaloryferem. Za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno – higienicznego nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 100 zł.

Szpital przy ul. Poznańskiej 79

W roku 2022 wydano 17 decyzji administracyjnych tj. 11 zmieniających termin wykonania wcześniej wydanych decyzji, 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne w 2022 roku, 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne 2021 roku. Ponadto wydano 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne pojazdu na przewożenie bielizny szpitalnej. Sekcja Epidemiologii wydała również 1 decyzję merytoryczną i 1 decyzję w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane w 2022 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, obiekt przy ul. Poznańskiej 79.

W danym roku sprawozdawczym zrealizowano prace remontowe i modernizacyjne tj.:

- a) przeprowadzono gruntowny remont i modernizację oddziału urazowo - ortopedycznego - odcinek 8 C,
- b) zakończono budowę mikro instalacji fotowoltaicznych do 50 MWp na dachu budynku kotłowni,
- c) przeprowadzono modernizację instalacji wody lodowej służącej do centralnej klimatyzacji,
- d) dostosowano pomieszczenia pod nowy aparat RTG w Pracowni Zakładu Diagnostyki Obrazowej.

W związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19 w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79 decyzją Wojewody Wielkopolskiego wydzielono w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym 2 łóżka obserwacyjne dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2 na realizację świadczeń opieki zdrowotnej.

**Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu – budynki przy
ul. Toruńskiej 7**

Szpital mieści się w 3 budynkach. W danym roku sprawozdawczym w wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej spośród skontrolowanych oddziałów szpitala zły stan sanitarno-techniczny stwierdzono w oddziale psychiatrycznym. Obserwuje się pogarszający stan sanitarno – techniczny oddziału ginekologii, oddziału patologii ciąży, intensywnej terapii noworodków oraz sal porodowych i oddziału położniczego. Generalnego remontu wymagają pomieszczenia szatni dla personelu medycznego i studentów, pomieszczenie tzw. „mycia brudnych wózków transportu wewnętrznego” oraz nawierzchnie podjazdów i dojścia do budynków: oddziału psychiatrycznego, zakładu rehabilitacji dla dzieci oraz oddziału zakaźnego. Uchybienia stwierdzone podczas kontroli kompleksowej dotyczyły: złego stanu sanitarno – technicznego wyposażenia (brodzika i kabiny prysznicowej), mebli (stolików przyłóżkowych, kozetek lekarskich, szafek, fotela), uszkodzonej malatury ścian, sufitów, uszkodzonej powierzchni wykładziny podłogowej oraz glazury podłogowej, uszkodzonej powierzchni stolarki drzwiowej i futryn drzwiowych. W jednym oddziale stwierdzono przeterminowany sprzęt jednorazowego użytku - aparat do przetoczeń. Nie dokonano oceny stanu sanitarnego środków transportu do przewozu chorych z uwagi na ich nieobecność w trakcie trwania kontroli w miejscu stacjonowania na terenie szpitala.

Na stwierdzone nieprawidłowości w roku sprawozdawczym 2022 wydano 1 decyzję merytoryczną. Wydano również 5 decyzji zmieniających termin wykonania wcześniej wydanych decyzji, 2 decyzje płatnicze za czynności kontrolne przeprowadzone podczas kontroli kompleksowych w 2021 i 2022 roku.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane w 2022 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu, obiekt przy ul. Toruńskiej 7.

Stan techniczny nadzorowanej placówki przy ul. Toruńskiej w porównaniu do roku ubiegłego uległ nieznacznej poprawie:

- a) ukończono budowę 2 mikro instalacji fotowoltaicznych do 50 MWp:
 - na dachu budynku Oddziału Zakaźnego,
 - na dachu budynku Oddziału Psychiatrycznego,
- b) w Oddziale Chorób Zakaźnych wymieniono wszystkie łóżka i stoliki na nowe.

W stosunku do roku poprzedniego obserwuje się znaczną poprawę stanu sanitarno - technicznego budynków Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu zlokalizowanych przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7, niemniej jednak nadal pozostają do wykonania obowiązki zawarte w punktach zaległych decyzji administracyjnych w związku z dostosowaniem do obowiązujących wymogów zawartych w przepisach. W danym roku sprawozdawczym kontynuowano remontowe prace adaptacyjne budynku w Kaliszu przy ul. Nowy Świat 35, z przeznaczeniem na działalność leczniczą. Roboty budowlane dotyczyły wolnostojącego, murowanego budynku (dawny budynek Pogotowia Ratunkowego), dwukondygnacyjnego, podpiwniczonego z częściowym poddaszem użytkowym.

Umowa użyczenia z dnia 30.04.2021 roku zawarta została na czas nieokreślony pomiędzy właścicielem nieruchomości: Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, al. Niepodległości 34, 61- 714 Poznań a Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Kaliszu, ul. Poznańska 79. Szpital przy ul. Poznańskiej 79 posiadał opracowany program dostosowawczy, który uzyskał pozytywną opinię Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu decyzją z dnia 11.05.2012 roku Nr DN-NS.9012.2.71.2012. W związku z upływem terminu realizacji programu działań dostosowawczych wszystkie zadania, które nie zostały zrealizowane do 31.12.2017 roku zostały po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych ujęte w decyzjach administracyjnych. Realizacja obowiązków, która zawarta była w Programie Dostosowawczym realizowana jest na bieżąco i ma na celu dostosowanie poszczególnych oddziałów i pomieszczeń szpitalnych do obowiązujących przepisów. Wykonano prace remontowe związane z realizacją obowiązków wynikających z programu dostosowawczego w danym roku sprawozdawczym:

szpital przy ul. Poznańskiej 79 :

- pomieszczenia szpitalne – zapewniono odpowiedni stan sanitarno – techniczny instalacji wentylacyjnej umożliwiający przeprowadzanie okresowego czyszczenia na wszystkich oddziałach.

szpital przy ul. Toruńskiej 7:

- Izba Przyjęć (budynek główny) - brak rozdzielności pomieszczeń punktu rejestracji i pomieszczenia przeprowadzania badań związanych z przyjęciem pacjenta do szpitala,
- Izba Przyjęć (budynek główny) - brak pomieszczenia do krótkotrwałej izolacji pacjenta.

Wyżej wymienione obowiązki zostały wykonane w ten sposób, że nie ma już jednej ogólnej izby przyjęć dla wszystkich pacjentów szpitala przy ul. Toruńskiej 7 -poszczególne oddziały szpitala posiadają swoje wewnętrzne izby przyjęć oraz wyszczególnione tymczasowe pomieszczenia – typu izolatka. Wpływ na ocenę negatywną ww. oddziałów i pomieszczeń w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu ma ich stan techniczny i niedostosowanie do obowiązujących wymogów zawartych w przepisach.

KALMEDICA Sp. z o. o. ul. Częstochowska 71-75 w Kaliszu

Kontrolowany obiekt jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Rozpoczął działalność leczniczą od dnia 01.01.2012 roku, jest szpitalem wielofunkcyjnym. Znajduje się w budynku czterokondygnacyjnym, przystosowanym dla osób niepełnosprawnych.

Posiada aktualny certyfikat jakości ISO. Szpital świadczy usługi z zakresu chirurgii ogólnej dla dorosłych, otolaryngologii, chirurgii urazowo-ortopedycznej, urologii, okulistyki, chirurgii jednego dnia dla dorosłych oraz chirurgii jednego dnia dla dzieci. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę kompleksową. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolą objęto: oddziały szpitalne: urologii – 5 łóżek, urazowo - ortopedyczny 5 łóżek, otolaryngologii – 5 łóżek, chirurgii ogólnej dla dorosłych – 5 łóżek, okulistyczny – 5 łóżek, chirurgii jednego dnia dla dorosłych – 5 łóżek, chirurgii jednego dnia dla dzieci – 4, izbę przyjęć, poradnie specjalistyczne, pracownię badań RTG w zakresie stanu sanitarno - higienicznego, sanitarno-technicznego oraz przestrzegania procedur wewnętrzzakładowych. Skontrolowano także zaplecze szpitala, postępowanie z odpadami medycznymi, odpadami komunalnymi oraz z bielizną szpitalną. Stan sanitarno – higieniczny oraz sanitarno - techniczny pomieszczeń szpitala nie budzi zastrzeżeń.

W porównaniu z poprzednią kontrolą wprowadzono świadczenia zdrowotne dotyczące chirurgii ogólnej dla dzieci oraz punkt poboru materiału biologicznego do badań diagnostycznych. Działalność z zakresu usług laboratoryjnych świadczy na terenie kontrolowanego podmiotu leczniczego punkt pobrań laboratorium diagnostycznego - Diagnostyka Sp. z o. o. ul. prof. M. Życzkowskiego 16, 31-864 Kraków.

Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. Kalisz, ul. Zagorzynek 34

Podmiot leczniczy rozpoczął działalność w 2011 roku i prowadzi działalność z zakresu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne, tj., świadczenia pielęgnacyjno- opiekuńcze. Podmiot leczniczy posiada 88 łóżek w tym 12 wentylowanych zlokalizowanych: na parterze 2 sale dwuosobowe, 4 sale czteroosobowe, 4 sale pięćoosobowe (łącznie 40 łóżek), pierwsze piętro : 3 sale dwuosobowe, 14 sal trzyosobowych (łącznie 48 łóżek). Odstępy między łózkami umożliwiają swobodny dostęp do pacjentów, dostęp między nimi jest zapewniony z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych. Jeden węzeł sanitarny wspólny jest dla dwóch pokoi.

Wszystkie pokoje łóżkowe wyposażone są w umywalki z ciepłą i zimną wodą, dozowniki z mydłem w płynie, pojemniki z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemniki na zużyte ręczniki. W dniu kontroli w podmiocie leczniczym przebywało 73 pacjentów, w tym 5 chorych sztucznie wentylowanych. W danym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. Nieprawidłowości nie stwierdzono. W placówce opracowane są i wdrożone procedury higieniczne. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny pomieszczeń dobry. Wprowadzony jest zamknięty system pobierania krwi - umowa z Diagnostyką Sp. z o. o. ul. Prof. M. Życzkowskiego 16, 31-864 Kraków. Podmiot leczniczy korzysta na zasadzie umowy o współpracy z sali rehabilitacyjnej mieszczącej się w tym samym budynku, a należącej do NZS i POZ „MEDYK”. Obiekt usytuowany jest w budynku przystosowanym dla osób niepełnosprawnych. Posiada własną kotłownię gazową. Kształt i powierzchnia pomieszczeń dostosowana jest do zainstalowanych i użytkowanych urządzeń, aparatury i sprzętu, stanowiących jego niezbędne funkcjonalne wyposażenie. Obiekt spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2022 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

4.2.2. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Wojewódzki Szpital Zespolony im L. Perzyny ul. Poznańska 79, 62-800 Kalisz

Budynek Szpitala przy ul. Poznańskiej 79

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg sieciowy Kalisz.
2. Jakość wody pod względem fizyko-chemicznym oraz pod względem bakteriologicznym – dobra. Woda ciepła jest podgrzewana przez własną kotłownię oraz poprzez wykorzystanie energii słonecznej (instalacja solarna). W 2022 roku nie pobierano próbek wody ciepłej do badań laboratoryjnych na obecność bakterii z rodzaju Legionella z budynku Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia są dwa zbiorniki retencyjne o pojemności 1000 m³ każdy. Ilość wody uzdatnionej w zbiornikach wystarcza na zaopatrzenie szpitala przez okres 12 dób.

3. Jakość wody w szpitalu jest monitorowana na bieżąco (1 x w miesiącu pod względem bakteriologicznym oraz 1 x na rok pod względem fizyko-chemicznym). W 2022 roku odnotowano przekroczenie parametru liczby bakterii grupy coli. Pierwszy pobór wskazał 6jtk/100 ml bakterii grupy coli, powtórne badania wykazały obecność bakterii grypy coli na wewnętrznej rozdzielni hydroforowej dla II strefy obiegu wody obiektu. Trzeci kolejny pobór nie wykazał obecności bakterii grupy coli w wewnętrznej instalacji obiektu.
4. W minionym roku nie zanotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej. Nie zgłoszono awarii sieci, nie prowadzono również modernizacji.
5. Ścieki pochodzące ze szpitala przy ul. Poznańskiej są odprowadzane do miejskiej sieci kanalizacyjnej i nie podlegają dezynfekcji. Wyjątek stanowią ścieki pochodzące z zakładu patomorfologii oraz laboratorium (pracowni mikrobiologicznej), które po dezynfekcji trafiają do niezależnej instalacji z odstojnikiem, gdzie następuje ich uśrednianie.

Budynki Szpitala przy ul. Toruńskiej 7

1. Szpital jest zaopatrywany w wodę z wodociągu sieciowego Kalisz.
2. Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowi zbiornik wody o pojemności 50 m³ gromadzący wodę wodociągową, która poddawana jest dodatkowemu uzdatnianiu w szpitalnej stacji uzdatniania wody. Po uzdatnieniu woda magazynowana jest w zbiorniku wody uzdatnionej o pojemności 500 m³. Woda uzdatniana poddawana jest dezynfekcji poprzez dozowanie podchlorynu sodu. Ilość wody uzdatnionej w zbiorniku wystarcza na zaspokojenie potrzeb szpitala na okres 4 dób. Istnieje również możliwość podawania wody z sieci wodociągu kaliskiego z innego przyłącza z pominięciem zbiorników zapasowych i szpitalnej stacji uzdatniania wody.
3. W minionym roku nie odnotowano przerw w dostawie wody zimnej i ciepłej, awarii sieci, nie przeprowadzono również modernizacji.
4. Ścieki ze szpitala są odprowadzane do miejskiego systemu kanalizacji zbiorowej. Ścieki z Oddziału Zakaźnego przed wprowadzeniem do kanalizacji poddawane są dezynfekcji, przy wykorzystaniu podchlorynu sodu, dawkowanego automatycznie.

KALMEDICA Sp. z o. o. 62-800 Kalisz, ul. Częstochowska 71-75

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
2. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę są 4 zbiorniki polietylenowe ELBI, każdy o pojemności 2000 l.
3. W 2022 roku nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie prowadzono również modernizacji.
4. Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacyjnego.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o.

62-800 Kalisz, ul. Zagorzynek 34

1. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy w Kaliszu.
2. W dniu 25 lutego 2022 r. przeprowadzono badania wody ciepłej w ramach kontroli wewnętrznej na obecność bakterii z rodzaju Legionella. Próbkę pobrano w 4 punktach. Analiza w/w próbek wykazała, że jakość wody ciepłej w instalacji wodociągowej budynku, spełnia wymagania w zakresie liczby bakterii Legionella sp., określone w załączniku nr 5 części A rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 roku poz. 2294) w trzech z czterech próbek.
3. Rezerwowym źródłem zaopatrzenia w wodę jest zbiornik zapasowy o pojemności 10m³.
4. W 2022 roku nie odnotowano przerw w dostawie wody. Nie prowadzono również modernizacji.
5. Ścieki z budynku odprowadzane są do zbiorowego systemu kanalizacji miejskiej.

4.2.3. Sterylizacja

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz

Szpital posiada w swojej strukturze centralną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię. W placówce stosuje się autoklawowanie oraz sterylizację plazmową sprzętu termolabilnego. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji przedstawia tabela 17.

Tab.17. Wyposażenie w sprzęt do sterylizacji Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kaliszu

Nazwa	Typ	Rok produkcji	Producent
Sterylizator parowo-formaldehydowy	GE 2612 ERC-2	1999	Getinge
Sterylizator parowy Getinge	HS 6613EM-2	2005	Getinge
Sterylizator plazmowy	STT-RRAD 100S	2008	Johson- Johson
Sterylizator parowy Getinge	HS 6613EM-2	2015	Getinge
Sterylizator parowy STATIM 7000	STATIM 7000	2013	SciCan

Laboratorium mikrobiologiczne wyposażone jest w 2 urządzenia sterylizujące:

- sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1986
- sterylizator parowy pionowy ASV rok produkcji 1989.

Nieprawidłowości w zakresie sterylizacji nie stwierdzono.

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu przy ul. Częstochowskiej 71-75

Zakład posiada w swojej strukturze lokalną sterylizatornię oraz 1 podręczną sterylizatornię na bloku operacyjnym przy sali operacyjnej okulistycznej. Wyposażenie w sterylizatory: sterylizatory parowe 5 sztuk typu MELAG: rok produkcji 2011 - 4 sterylizatory i 1 sterylizator z 2012 roku.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Podmiot zawarł umowę na wykonywanie usług sterylizacyjnych w dniu 01.01.2013 roku z KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71-75 na czas nieokreślony.

W świetle obowiązujących przepisów kierownicy podmiotów leczniczych zobligowani są do zapewnienia warunków skutecznej sterylizacji oraz prowadzenia dokumentacji procesów sterylizacji. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas prowadzonych kontroli aktualizują rejestr urządzeń sterylizujących, kontrolują dokumentację procesów sterylizacji oraz prawidłowość kontroli wewnętrznej procesu sterylizacji.

4.2.4. Żywienie pacjentów w szpitalu

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny w Kaliszu – budynki przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7

W listopadzie 2021 roku zatwierdzono kuchnię szpitalną znajdującą się w budynku Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. L. Perzyny w Kaliszu. Od tego czasu w kuchni przygotowywane są posiłki dla pacjentów szpitala oraz dla oddziałów szpitala znajdujących się przy ul. Toruńskiej w Kaliszu zgodnie z obowiązującymi wymogami. Transport posiłków odbywa się w barmach , specjalistycznym transportem.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” Sp. z o. o. ul. Zagorzynek 34, 62-800 Kalisz

Żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym - posiłki przygotowywane są i dostarczane przystosowanym transportem w odpowiednich barmach z kuchni Domu Pomocy Społecznej w Liskowie. W 2022 roku przeprowadzono kontrolę pionu kuchennego – nieprawidłowości nie stwierdzono.

KALMEDICA sp. z o o ul. Częstochowska 71/75, 62- 800 Kalisz

Żywienie odbywa się w formie cateringu, posiłki dostarczane są dla indywidualnych pacjentów przez jedną firmę cateringową.

4.2.5. Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Perzyny ul. Poznańska 79 Kalisz

Na stanowiskach pracy w budynkach przy ul. Poznańskiej 79 i Toruńskiej 7 opracowane i wdrożone są procedury z zakresu prawidłowego postępowania z odpadami. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z odpadami komunalnymi i odpadami medycznymi.

Szpital przy ul. Toruńskiej 7

Odpady komunalne

Odbiór i wywóz odpadów komunalnych stałych oraz odpadów segregowanych prowadzony jest przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółkę Akcyjną z siedzibą w Kaliszu przy ul. Bażanciej 1 A zgodnie z umową Nr 81/EZ/EL/20 zawartą w dniu 30.12.2020 roku z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2021 roku do dnia 31.12.2023 roku. Na terenie Szpitala prowadzona jest segregacja odpadów: frakcje zmieszane, papier, tektura i szkło. Odpady komunalne są prasowane, gromadzone w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Szpital przy ul. Toruńskiej posiada 1 kontener o pojemności 8 m³ służący do składowania opakowań z papieru i tektury, 2 pojemniki typu IGLO o pojemności 2,5 m³ służące składowaniu opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych, 1 prasę mechaniczną o pojemności 10 m³. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu o utwardzonej powierzchni. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budzi zastrzeżeń. Odbiór odpadów komunalnych w postaci sprasowanej oraz odbiór odpadów segregowanych tj. makulatury odbywa się raz na 3 tygodnie lub na każde zgłoszenie telefoniczne w ciągu 24 godzin. Odbiór odpadów segregowanych szkła i tworzyw sztucznych na każde telefoniczne zgłoszenie, w ciągu 24 godzin od zgłoszenia. Otoczenie utrzymane w należytej czystości. W szpitalu nie ma prosektorium, zwłoki przez 2 godziny od śmierci przechowywane są w miejscu zgonu, po upływie 2 godzin transportowane są na sekcję ze szpitala przy ul. Toruńskiej 7 do Zakładu Patomorfologii Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 Kalisz przez pracowników Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych PUK SA ul. Bażancja 1a 62-800 Kalisz (umowa świadczenia usługi w zakresie przewozu zwłok na sekcję ze Szpitala przy ul. Toruńskiej 7 do Zakładu Patomorfologii Szpitala przy ul. Poznańskiej 79 w Kaliszu z dnia 23 maja 2022 roku nr 7/EL/2022, umowa zawarta od 01.06.2022 roku do 31.05.2023 roku.). Odbioru zwłok Zleceniodawca dokonuje całodobowo po zgłoszeniu telefonicznym pracownika szpitala z miejsca odbioru tj. wskazanego oddziału szpitala.

Odpady medyczne

Usługę w zakresie odbioru, transportu i utylizacji odpadów medycznych realizuje Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o. z siedzibą w Koninie ul. Sulańska 11, 62-510 Konin zgodnie z zawartą umową z dnia 25.03.2022 roku nr 10/EZ/EL/22 - ważna od dnia 01.04.2022 roku do dnia 31.03.2023 roku.

Odpady gromadzone są selektywnie w pojemnikach i workach foliowych jednorazowego użytku spełniających normy określone w stosownych przepisach. Odpady odpowiednio oznaczone i zabezpieczone przechowywane są na terenie w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu odrębnego budynku, tzw. punkcie składowania odpadów medycznych, w sąsiedztwie hydroforni. Odbiór odpadów medycznych i niebezpiecznych odbywa się transportem Wykonawcy 3 razy w tygodniu (poniedziałek, środa, piątek w godz. od 9.00 do 13.00) lub w wyjątkowych sytuacjach na telefoniczne zlecenie Zamawiającego. Każdorazowy odbiór odpadów potwierdzony jest na karcie przekazania odpadów w systemie BDO. Nr w rejestrze systemu BDO 000159618. Transportem wewnętrznym (jeden lub dwa razy dziennie, w zależności od potrzeb) zajmują się pracownicy Konsorcjum Firmy sprzątajacej: Izan + Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Żabiniec 46, 31-215 Kraków – Lider Konsorcjum; Naprzód Service Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź; Naprzód Hospital Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź. W zastosowaniu są środki ochrony osobistej dobrane stosownie do zagrożenia, w wystarczającej ilości. Do transportu wewnętrznego odpadów służą pojemniki z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej. Pojemniki plastikowe, zbiorcze do transportu odpadów medycznych w ilości 8 sztuk każdy o pojemności 240 l oraz 3 szt. o pojemności 660 l służące do magazynowania odpadów medycznych są własnością Firmy odbierającej odpady - myte i dezynfekowane po każdym użyciu przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie. Przedstawiono do wglądu comiesięczne protokoły z procesów mycia i dezynfekcji pojemników do gromadzenia odpadów medycznych. Czyste pojemniki są przechowywane w wyznaczonym pomieszczeniu budynku głównego szpitala w części piwnicznej. W podmiocie leczniczym wytwarzane są odpady medyczne o kodach: 180101, 180102*, 180103*, 180104, 180106*, 180108*, 180109, 180182*. Obiekt ma opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb.

Szpital przy ul. Poznańskiej 79Odpady komunalne

Prowadzona jest segregacja odpadów, odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Szpital przy ul. Poznańskiej posiada 1 kontener o pojemności 8 m³ służący do składowania opakowań z papieru i tektury, 2 pojemniki typu IGLO o pojemności 2,5 m³ służące składowaniu opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych, 1 prasę mechaniczną o pojemności 10 m³. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu, na utwardzonej powierzchni, zabezpieczone metalowym płotem, zamykane. Odpady komunalne odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” z Kalisza ul. Bażancia 1a, umowa z dnia 30.12.2020 roku z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2021 roku do dnia 31.12.2023 roku. Odbiór odpadów komunalnych stałych w postaci sprasowanej, odbywa się 1 raz w tygodniu (każdy czwartek) oraz jeżeli zajdzie taka potrzeba na wezwanie telefoniczne. Odbiór odpadów segregowanych makulatury 2 razy w tygodniu (poniedziałek i czwartek), odbiór odpadów segregowanych szkła i tworzyw sztucznych na każde zgłoszenie telefoniczne w ciągu 24 godzin. Teren wokół budynków utrzymany w porządku i czystości, zagospodarowany zielenią.

Odpady medyczne.

Na terenie szpitala wytwarzane są odpady medyczne o kodach: 180101, 180102*, 180103*, 180104, 180106*, 180108*, 180109. Obiekt ma opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi dotyczące selektywnego zbierania odpadów w miejscu ich powstawania. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Odpady są magazynowane w wydzielonym pomieszczeniu: Punkcie Składowania Odpadów Medycznych, spełniającym wymagania określone w rozporządzeniu (powierzchnie łatwe do dezynfekcji, woda bieżąca). W porównaniu do roku ubiegłego szpital wyposażono w dodatkowy punkt składowania odpadów. Odpady o kodzie 180106* magazynowane są w wydzielonym pomieszczeniu. Transportem wewnętrznym (dwa razy dziennie, z bloku operacyjnego wg potrzeb) zajmują się pracownicy Izan + Sp. z o. o. z siedzibą w Krakowie przy ul. Żabiniec 46, Naprzód Hospital Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 oraz Naprzód Service Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi przy ul. Traktorowej 126 lok. 202, 91-204 Łódź, stosowane są środki ochrony osobistej.

Do transportu wewnętrznego odpadów służą wózki z pojemnikami z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, myte i dezynfekowane po każdym użyciu przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie. Odpady transportuje i utylizuje zgodnie z umową Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o. w Koninie ul. Sulańska 11, umowa z dnia 25.03.2022 roku nr 10/EZ/EL/2 obowiązuje od dnia 01.04.2022 roku do dnia 31.05.2023 roku. Odpady medyczne przekazywane są do utylizacji 1 raz dziennie. Odbiorca posiada zezwolenie w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów wydane decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego o Nr DSR.IV.7243.23.2012. Numer rejestrowy 000013719 NIP 000159618. Karty przekazania odpadów oraz karty ewidencji odpadów dostępne są do wglądu w Dziale Logistyki. Do odbioru odpadów medycznych używane są pojemniki typu 240 l, które są codziennie dezynfekowane przez Zakład Utylizacji Odpadów w Koninie.

Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie gospodarki odpadami medycznymi nie stwierdzono nieprawidłowości.

KALMEDICA Sp. z o. o. w Kaliszu ul. Częstochowska 71 – 75

Odpady komunalne

Prowadzona jest segregacja odpadów, odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach utrzymanych w należyтым stanie sanitarno-techniczno-porządkowym. Kontenery i pojemniki usytuowane są w wydzielonym miejscu, na utwardzonej powierzchni, zabezpieczone w ogrodzonej płotem metalowym altanie śmietnikowej. Dodatkowo w wydzielonych pojemnikach gromadzona jest makulatura. Odpady komunalne odbierane są przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „PUK” z Kalisza ul. Bażancia 1a (umowa nr 566046 z dnia 25.01.2012 roku zawarta na czas nieokreślony), umowa na odbiór makulatury z FHU „CARLO” ul. Wrocławska 129 62-800 Kalisz z dnia 27.03.2012 roku nr 5/2012 zawarta na czas nieokreślony.

Odpady medyczne.

Wytwarzane są odpady medyczne o kodzie: 180103*, 180104. Umowa na odbiór i transport odpadów medycznych nr 303 z dnia 02.01.2012 roku zawarta z firmą EKOMED Piotr Wojciechowski ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60, 62-800 Kalisz. Odpady medyczne o ostrych końcówkach i krawędziach zbierane są do sztywnych pojemników odpornych na przekłucie, pozostałe odpady zbierane są do worków koloru czerwonego, wyłożonych w pojemnikach.

Po każdym zabiegu operacyjnym odpady medyczne usuwane są do brudownika przechowywanie od 24 do 72 godz. i przekazywane do utylizacji na wezwanie telefoniczne. Sale operacyjne mają bezpośrednie połączenie z częścią brudną bloku operacyjnego (brudownikiem) w celu usuwania zużytych materiałów, z zachowaniem ruchu jednokierunkowego. Na stanowisku pracy w gabinetach lekarskich poradni specjalistycznych odpady medyczne przechowywane są do 72 godz. Odpady są magazynowane w brudowniku części bloku operacyjnego oraz w wydzielonym pomieszczeniu w chłodziarce. W miejscu magazynowania przechowywane są do 2 - 3 dni. Obiekt ma opracowaną procedurę postępowania z odpadami medycznymi dotyczącą selektywnego zbierania odpadów w miejscu ich powstawania. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Transportem wewnętrznym (jeden raz dziennie, z bloku operacyjnego wg potrzeb) zajmują się pracownicy szpitala, stosowane są środki ochrony osobistej. Do transportu wewnętrznego odpadów służą pojemnikami z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, myte i dezynfekowane po każdym użyciu. Odpady odbierane są 3 razy w tygodniu na podstawie kart przekazania odpadu. Przedstawiono do wglądu karty przekazania odpadów medycznych oraz roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za rok 2022 - odpady o kodzie 180103* - 1,2425 Mg).

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o.
w Kaliszu ul. Zagorzynek 34

Odpady komunalne

Prowadzona jest segregacja odpadów. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach i pojemnikach (1prasokontener) utrzymanych w należyтым stanie sanitarno- techniczno - porządkowym. Kontenery i pojemniki usytuowane są na utwardzonym podłożu w wydzielonym, ogrodzonym drewnianym płotem, zadaszonym terenie. Dodatkowo w wydzielonych pojemnikach gromadzone są: plastik, makulatura i szkło. Odpady komunalne odbierane są przez Firmę Usługowo – Handlową JARTEX w Kaliszu ul. Zakopiańska 12, 62-800 Kalisz (umowa 2019 z dnia 13.06.2019 roku na czas nieokreślony – odpady mieszane, poprodukcyjne, opakowania) oraz firmę PHU CARLO ul. Wrocławska 129, 62-800 Kalisz.

W porównaniu do poprzedniej kontroli zakupiony został prasokontener. Teren wokół budynków utrzymany w porządku i czystości, zagospodarowany zielenią, sprzątnięty we własnym zakresie.

Odpady medyczne.

Podmiot posiada opracowany program gospodarki odpadami z dnia 14.11.2012 roku nr WSRK.6230.13.2012 ważny do 14.11.2022 roku. Pozwolenie obejmuje odpad o kodzie: 180103*. W miejscu wytwarzania odpadów prowadzona jest segregacja z zastosowaniem kodów kolorów. Ilość i wielkość pojemników dostosowana jest do potrzeb. Odpady na stanowisku pracy przechowywane są od 24 do 48 godzin, następnie magazynowane są w chłodziarce, w brudowniku i przekazywane średnio co 2-4 dni firmie PHU EPAK ul. Górnośląska 77/52 z Kalisza, zgodnie z zawartą umową nr 654 z dnia 03.10.2011 roku. Transportem wewnętrznym zajmują się pracownicy podmiotu leczniczego. Stosowane są środki ochrony osobistej. Do transportu wewnętrznego odpadów służą wózki z pojemnikami z tworzywa sztucznego o zamkniętej przestrzeni ładunkowej, po każdym użyciu myte i dezynfekowane. Prowadzony jest systematycznie rejestr mycia i dezynfekcji pojemników do transportu wewnętrznego odpadów medycznych. Przedstawiono do wglądu: karty przekazania odpadów, potwierdzające unieszkodliwienie medycznych odpadów zakaźnych, zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów za rok 2022 o kodzie 180103* (3,2230 Mg). Odpady medyczne unieszkodliwia Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o.o. ul. Sulańska 11 w Koninie. Postępowanie z odpadami medycznymi zgodne jest z obowiązującymi przepisami prawa. Nr w rejestrze BDO – 000478001.

4.2.6. Pralnictwo i gospodarka bielizną szpitalną

Postępowanie z bielizną szpitalną we wszystkich 3 ww. placówkach określają opracowane procedury, które są wdrożone do stosowania w poszczególnych komórkach organizacyjnych. Pralnia w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu przy ul. Poznańskiej 79 świadczy profesjonalne usługi prania i konserwacji bielizny dla oddziałów szpitalnych, pracowni, poradni przyszpitalnych, a także mycia i dezynfekcji sprzętu transportowego do transportu czystej i brudnej bielizny. Pralnia powstała po przebudowie części pomieszczeń byłej pralni w budynku techniczno-gospodarczym na poziomie parteru, który stanowi zintegrowane zaplecze techniczno-usługowe szpitala i połączony jest tunelem komunikacyjno-instalacyjnym z głównym zespołem szpitalnym przy ul. Poznańskiej 79.

Zakładana zdolność przerobowa pralni wynosi 21 000 kg suchej bielizny/miesiąc w zakresie prania bielizny szpitalnej z jednoczesną dezynfekcją termicznie – chemiczną. Pralnia świadczy usługi w systemie jednozmianowym od poniedziałku do piątku w godzinach od godz. 6.00 do godz. 16.00 (strona „brudna” w godz. od 6 do 14, strona „czysta” w godz. od 8 do 16) oraz w soboty na zasadzie dyżuru od godz. 7.00 do 15.00. W przypadku awarii pralni szpitalnej zawarto w dniu 30.11.2021 roku umowę nr 114/EZ/DN/21 na usługi pralnicze z Pralnią LUBOŃ Sp. z o. o., Sp. Komandytowa z siedzibą w Luboniu ul. Szkolna, 62-030 Luboń - na okres od 1 grudnia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku. Usługi pralnicze obejmują pranie bielizny szpitalnej i operacyjnej oraz odzieży ochronnej i roboczej. Transport zewnętrzny bielizny szpitalnej czystej oraz czystej odzieży ochronnej i roboczej dla lokalizacji Szpital ul. Toruńska 7 odbywa się wydzielonym pojazdem - samochodem ciężarowym MERCEDES – BENZ Nr rej. PK 82208 rok produkcji 2010, data ostatniego przeprowadzonego badania technicznego 11.05.2022. Przegląd ważny do dnia 12.05.2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu w dniu 21.07.2022 r. wydał decyzję nr ON-HK.9020.7.5.2022 stwierdzającą, iż samochód marki Mercedes – Benz Sprinter nr rejestracyjny PK 82208 spełnia wymogi warunków sanitarno-higienicznych w zakresie transportu czystej i brudnej bielizny. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Usługi pralnicze w KALMEDICA Sp. z o.o. ul. Częstochowska 71-75, 62-800 Kalisz świadczy Pralnia MEDIX-INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SALUS Sp. z o. o. Kalisz ul. Zagorzynek 34 - usługi pralnicze świadczy Pralnia MEDIX-INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz.

MEDIX INWEST Sp. z o. o., ul. Majkowska 13A, 62-800 Kalisz

- Opinia sanitarna z dnia 03.07.2015 roku Nr ON.NS.72.1.29.2015 oraz dnia 22.07.2015 roku Nr ON.NS.71.1.30.2015 wydana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu opiniująca pozytywnie pod względem sanitarnym i technicznym pomieszczenia i urządzenia przedmiotowego obiektu, a także środki transportu przeznaczone do przewozu bielizny czystej i brudnej, dopuszczony do użytkowania Opinią sanitarną z dnia 29.06.2017 roku ON.HK.423.13.1.2017.

Ostatnią kontrolę bieżącego stanu sanitarno – technicznego obiektu przeprowadzono w 2021 roku podczas, której nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.3. Zakłady Lecznictwa Ambulatoryjnego

W Kaliszu w 2022 roku świadczeń w systemie ambulatoryjnym udzielały przychodnie i poradnie (117 podmiotów leczniczych). Skontrolowano stan sanitarny 18 placówek lecznictwa ambulatoryjnego. Wśród skontrolowanych, w 6 podmiotach leczniczych stwierdzono uchybienia dot. stanu sanitarno – higienicznego i sanitarno – technicznego. Nieprawidłowości dotyczyły: uszkodzonej powierzchni mebli uniemożliwiającej ich mycie i dezynfekcję, nieaktualnej procedury postępowania z odpadami medycznymi, nieoznakowania dozowników z preparatem antyseptycznym na stanowiskach mycia i dezynfekcji rąk w gabinetach lekarskich, w gabinecie badań i obserwacji. W każdym przypadku stwierdzenia nieprawidłowości została wydana decyzja w sprawie opłaty za podjęte czynności kontrolne. W roku sprawozdawczym 2022 przeprowadzono 3 kontrole interwencyjne przez Sekcję Higieny Komunalnej we współpracy z Sekcją Epidemiologii. Dwie kontrole uznano jako częściowo zasadne przeprowadzono w Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej „PULS” Przychodni Medycyny Rodzinnej ul. Polna 29, 62-800 Kalisz oraz w DIAGNOSTYKA Sp. A. Medycznym Laboratorium ul. Polna 29, 62-800 Kalisz, w związku z otrzymanym zgłoszeniem telefonicznym oraz nadesłanym drogą elektroniczną pismem dotyczącym naruszenia procedur dostępności architektonicznej dla osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Polnej 29 w Kaliszu- pacjent poruszający się na wózku inwalidzkim z powodu awarii windy nie mógł przedostać się na pierwsze piętro, gdzie znajduje się Laboratorium, w celu pobrania materiału biologicznego do badań.

Po dokonaniu czynności kontrolnych wydano doraźne zalecenia w zakresie:

- opracowania przez administratora budynku „PULS” Sp. z o. o instrukcji postępowania w sytuacji awarii dźwigu osobowego, dotyczące zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnością korzystania ze świadczeń zdrowotnych w podmiocie leczniczym DIAGNOSTYKA Sp. A. Medyczne Laboratorium Diagnostyka,
- opracowania procedury/instrukcji postępowania przy poborze materiału biologicznego do badań laboratoryjnych osobom z niepełnosprawnością w przypadku awarii dźwigu osobowego przez laboratorium DIAGNOSTYKA Sp. A.

Powyższe zalecenia doraźne zostały wykonane w całości.

Kolejna kontrola interwencyjna dotyczyła podmiotu leczniczego ORTO-MEDICA Sp. z o.o. ul. Braci Niemojowskich 4, 62-800 Kalisz, w zakresie nieprawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz gospodarowania odpadami medycznymi. Interwencję uznano jako niezasadną. W 2022 roku w lecznictwie otwartym wydano łącznie 12 decyzji administracyjnych (7 decyzji merytorycznych, w tym 4 decyzje zmieniające termin realizacji obowiązków wynikających z programu dostosowawczego oraz 5 decyzji w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne).

Na dzień 31.12.2022 roku 4 podmioty lecznicze realizowały programy dostosowawcze. W porównaniu z ubiegłym rokiem sprawozdawczym liczba obiektów realizujących programy dostosowawcze zmniejszyła się o 3 obiekty, w tym dwa uległy likwidacji, a w jednym przypadku po przeprowadzonej kontroli sprawdzającej, stwierdzono wykonanie obowiązku i uznano obiekt jako dostosowany.

4.3.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

W jednym podmiocie leczniczym kontrolowanym w roku 2022 stwierdzono nieaktualną procedurę postępowania z odpadami medycznymi, w 1 placówce nieprawidłowości dotyczyły: braku środka transportu przeznaczonego do transportu wewnętrznego odpadów medycznych oraz braku widocznego oznakowania identyfikującego pojemnik lub worek z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania. Wydano decyzje w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne. Na terenie Kalisza w danym roku sprawozdawczym działało osiem specjalistycznych firm zajmujących się transportem odpadów medycznych:

1. Transport i Utylizacja Odpadów Medycznych „EKOMED” Piotr Wojciechowski, ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 60, 62-800 Kalisz; Nr zezwolenia na transport – WGOŚ. 6233.2.2017 z dnia 28.12.2017 roku wydane decyzją Prezydenta Miasta Kalisza. Decyzja wydana na 10 lat lub krócej do czasu wpisu do rejestru o którym mowa w art. 49 ust.1 ustawy o odpadach,
2. Zakład Utylizacji Odpadów Medycznych Sp. z o.o., ul. Sulańska 11, 62-510 Konin; Nr zezwolenia na transport – DSR-VI.724323/2012, wydane decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego, numer rejestrowy 000013719. NIP 000159618,

3. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „HYGEA” Czesław Golik, ul. Szkolna 21, 64-720 Lubasz; Nr zezwolenia na transport – znak OS.6233.36.2012.KB, wydane przez Starostę Czarnkowsko –Trzcianieckiego, ważne do 03.01.2023 roku,
4. .P.H.U. „EPAK” ul. Górnośląska 77/50, 62-800 Kalisz; Nr zezwolenia na transport – WSRK. 6233.13.206, wydane decyzją Prezydenta Miasta Kalisza. Decyzja wydana na 10 lat lub krócej do czasu wpisu do rejestru o którym mowa w art. 49 ust.1 ustawy o odpadach,
5. P.P.H.U. „MARDO” Jolanta Janiak 62-580 Grodziec ul. Wiejska 15; Numer rejestrowy: 000008539 nadany przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dniu 3.04.2018 roku Nr DSR-V-2.7034.733.2018,
6. Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A. z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim ul. Staroprzygodzka 138; Nr zezwolenia na transport – RPŚ. 6230.16.2011, wydane decyzją przez Starostę Powiatu Ostrowskiego, ważne do 22.11.2021 roku,
7. REMONDIS Medison Sp. z o. o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza; NIP 626 24 78 042, Regon 27 37 38 168, KRS 0000198239,
8. MED. WESTE Marlena Szadek z siedzibą ul. Kościelna 3, 62 – 500 Konin; NIP 665 269 61 37, REGON 300645800. Decyzja nr OŚ.6233.1.2013 z dnia 18.01.2013 roku. wydana przez Prezydenta Miasta Konina zezwalająca na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadami.

4.3.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W nadzorowanych podmiotach leczniczych czystość bieżąca była zachowana.

4.3.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych oraz w zakresie antyseptyki rąk u personelu medycznego

W roku sprawozdawczym w 4 podmiotach leczniczych stwierdzono powierzchnię mebli uniemożliwiającą ich mycie i dezynfekcję: fotela do pobierania materiału biologicznego, foteli w gabinetach lekarskich, krzeseł, kozetek, fotela stomatologicznego, szafek w gabinecie stomatologicznym, sof w sali ćwiczeń i fotela w sali masażu. Na stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzje administracyjne. W jednym kontrolowanym w roku 2022 podmiocie leczniczym stwierdzono nieopisane dozowniki na preparat dezynfekcyjny do rąk. Wydano decyzję w sprawie nałożenia i pobrania opłaty za wykonane czynności kontrolne.

4.3.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

4.4. Praktyki lekarskie

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 4 placówek (w tym 1 indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska, 1 indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentystów, oraz 2 indywidualne praktyki lekarzy dentystów), stanowi to 1% ogółu placówek ujętych w ewidencji (414 podmiotów) - uchybień nie stwierdzono.

4.4.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nieprawidłowości nie stwierdzono

4.4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nieprawidłowości związanych z nieprzestrzeganiem procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdzono.

4.4.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

W zakresie czystości pomieszczeń i porządku uchybień nie stwierdzono.

4.4.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Uchybień w zakresie procedur dezynfekcyjnych nie stwierdzono. Dobór środków do dezynfekcji rąk nie budził zastrzeżeń.

4.4.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Uchybień nie stwierdzono.

4.5. Praktyki pielęgniarские

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna skontrolowała stan sanitarny 3 placówek (indywidualna praktyka pielęgniarская – 2, grupowa praktyka pielęgniarская - 1), co stanowi 4,4 % ogółu placówek ujętych w ewidencji - 68 obiektów. Skontrolowane obiekty nie budziły zastrzeżeń.

4.5.1. Postępowanie z czystą i brudną bielizną

Nie dotyczy.

4.5.2. Postępowanie z odpadami medycznymi

Nie dotyczy.

4.5.3. Utrzymanie czystości pomieszczeń i porządku

Nie dotyczy.

4.5.4. Ocena procedur dezynfekcyjnych i antyseptyki rąk

Nie dotyczy.

4.5.5. Ocena procedur sterylizacyjnych

Nie dotyczy.

4.6. Podsumowanie

1. W 2022 roku odsetek podmiotów leczniczych ocenionych negatywnie wyniósł 31,8 % i jest wyższy w porównaniu z rokiem 2021 (17,4%).
2. W roku sprawozdawczym 2022 odsetek negatywnie ocenionych placówek niepublicznych jest wyższy i wyniósł 31,6 % w stosunku do roku ubiegłego (18,8%).
3. Najwięcej zastrzeżeń budził stan sanitarny Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, gdzie mimo prowadzonych prac remontowych potrzeba poprawy stanu technicznego jest nadal duża. Poprawy stanu sanitarno-technicznego wymagają następujące oddziały: otolaryngologii, chirurgii twarzowo – szczękowej, gastroenterologii, reumatologii, psychiatrii, bloku operacyjnego oraz centralnej sterylizatorni. Przeprowadzono gruntowną modernizację oddziału urazowo-ortopedycznego. Ponadto prowadzono prace modernizacyjne w budynku przy ul. Nowy Świat 35 w Kaliszu – przystosowanie obiektu do świadczenia usług z zakresu rehabilitacji dziennej dla dzieci i podstawowej opieki zdrowotnej.

4. Podmioty lecznicze posiadały opracowane programy działań dostosowawczych. Programy obowiązywały do 31.12.2017 roku. Niewykonane zadania w zakresie zapewnienia bezpiecznych warunków sanitarnych, w których udzielane są świadczenia medyczne stwierdzono w 1 podmiocie leczniczym, zostały ujęte w decyzjach administracyjnych i wyznaczono terminy realizacji.
5. Przeprowadzono dodatkowo 3 kontrole interwencyjne – nieprawidłowości nie stwierdzono.
6. W trakcie kontroli zwracano uwagę na zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych, a określonych w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 poz. 10), tj. o kodzie 18 01 04 czyli odpadów medycznych nieposiadających właściwości zakaźnych oraz na warunki wstępnego magazynowania tych odpadów wynikające z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 roku w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 roku poz. 1975).
7. Wszystkie placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 podmiocie i dotyczyły nieaktualnej procedury postępowania z odpadami medycznymi.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

5.1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

5.1.1. Struktura zatrudnienia

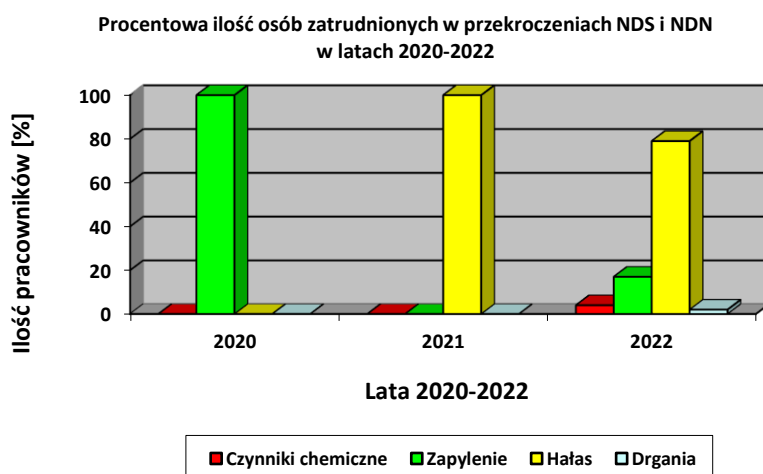
W roku 2022 w ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowanych było 237 zakładów, które zatrudniały ogółem 15445 pracowników. Przeważały zakłady małe do 100 zatrudnionych- 189, co stanowi 80 % ogółu wszystkich zakładów w ewidencji zarejestrowanych w Kaliszu. W trakcie podjętych czynności kontrolnych zaobserwowano, iż zatrudnienie wzrosło o 1522 pracowników w stosunku do roku 2021 natomiast zmniejszeniu uległa liczba zakładów pracy będących w ewidencji PSSE w Kaliszu.

5.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W roku sprawozdawczym w 16 zakładach zlokalizowanych w Kaliszu stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) lub natężeń (NDN). W ponadnormatywnych wartościach czynników szkodliwych pracowało ogółem 499 osób w skontrolowanych zakładach. (tab. 16).

Tab.16. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDS/NDN czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w latach 2020 – 2022.

Rodzaj czynników szkodliwych	Rok	Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDS		Pracownicy pracujący w przekroczeniach NDN	
		liczba	%	liczba	%
<i>Zapylenie</i>	2020	10	100		
	2021	0	0		
	2022	83	17		
<i>Hałas</i>	2020			0	0
	2021			220	100
	2022			392	79
<i>Substancje chemiczne</i>	2020	0	0		
	2021	0	0		
	2022	22	4		
<i>Drgania</i>	2020			0	0
	2021			0	0
	2022			8	2

Jak wynika z tabeli i wykresu większość osób pracujących w warunkach przekroczeń wartości NDS i NDN w skontrolowanych zakładach to pracownicy narażeni na działanie ponadnormatywnego hałasu występującego w środowisku pracy.

5.1.3. Kontrole w ramach nadzoru

W roku 2022 kontrolowane były zakłady, w których występowały istotne czynniki szkodliwe dla zdrowia zatrudnionych pracowników, tj. hałas, zapylenie, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne oraz podmioty wprowadzające do obrotu chemiczne substancje i mieszaniny niebezpieczne, w tym m.in. prekursory, produkty biobójcze oraz produkty kosmetyczne.

Przeprowadzono 40 kontroli w zakresie higieniczno – zdrowotnych warunków pracy w 39 zakładach pracy, zlokalizowanych na terenie Kalisza. Podczas prowadzonych czynności zwracano szczególną uwagę na zagrożenia związane z zawodowym narażeniem pracowników na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia i zastosowanie przez pracodawców organizacyjno – technicznych środków zapobiegawczych przed negatywnymi skutkami narażenia zawodowego zatrudnionych pracowników, stan sanitarny zaplecza socjalnego i higieniczno – sanitarnego oraz na realizację zarządzeń wydanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Państwową Inspekcję Pracy. W zakresie wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych zgodnie z wymogami UE oraz produktów kosmetycznych czynności kontrolne podjęto w 14 podmiotach prowadzących działalność gospodarczą na terenie Kalisza, w których przeprowadzono łącznie 14 kontroli. W roku sprawozdawczym wydano ogółem 4 decyzje administracyjne wobec podmiotów, które prowadzą działalność na terenie Kalisza. Trzy decyzje dotyczyły nieprawidłowości w zakresie braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. Jedna decyzja dotyczyła wstrzymania udostępniania na rynku sprzedaży oraz wycofania z obrotu produktu biobójczego, który zawierał w swoim składzie substancję niedozwoloną.

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa pracy zakłady stosowały środki ochrony osobistej – rękawice, fartuchy ochronne, maski, gogle, a także systemy ochrony zbiorowej, takie jak: wentylacja mechaniczna - stanowiskowa i ogólna. Równocześnie zakłady pracy wprowadzały hermetyzację procesów produkcyjnych, modernizację oraz sukcesywną wymianę maszyn i urządzeń w celu zmniejszenia emisji hałasu oraz substancji szkodliwych do środowiska pracy.

5.1.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W ramach nadzoru nad zagrożeniami związanymi z pracą w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie Kalisza w roku 2022 kontrolą objęto 89 pracowników, w tym 23 kobiety. Zmiany w wykazie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zaliczające prace związane z narażeniem na pył drewna jako proces technologiczny, w którym dochodzi do uwalniania czynnika rakotwórczego zobowiązały pracodawców do aktualizacji oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w tartakach, stolarstwie czy przy produkcji mebli lub pianin i fortepianów.

5.1.5. Nadzór nad podmiotami leczniczymi stosującymi cytostatyki

W ewidencji PSSE w Kaliszu zarejestrowany były 3 podmioty lecznicze stosujące cytostatyki. W roku sprawozdawczym w zakresie stosowania leków cytostatycznych kontrolą objęto 2 podmioty lecznicze. W pomieszczeniach przeznaczonych do przygotowywania leków cytostatycznych zainstalowane są loże laminarne, w których filtry wymieniane są zgodnie z zaleceniami producenta. Pracownicy odpowiedzialni za przygotowanie i podanie leków cytostatycznych są odpowiednio przeszkoleni z zakresu procedur i instrukcji postępowania. Ogółem w kontakcie z lekami cytostatycznymi w 2022 roku pracowało 21 osób w skontrolowanych podmiotach leczniczych w Kaliszu, 8 w tym 20 kobiet.

5.1.6. Czynniki biologiczne w środowisku pracy

Szkodliwe czynniki biologiczne środowiska pracy to mikro- i makroorganizmy oraz wytwarzane przez nie substancje, które oddziałują negatywnie na organizm człowieka w procesie pracy i mogą być przyczyną chorób zawodowych lub parazawodowych.

Klasyfikacja szkodliwych czynników biologicznych obejmuje 4 grupy zagrożenia ze względu na powodowane skutki chorobowe u człowieka. W 2022 roku na terenie Kalisza przeprowadzono 15 kontroli w zakresie warunków pracy osób zatrudnionych w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych w zakładach pracy tj. zakłady przetwórstwa spożywczego i mięsnego, zakłady oczyszczania miasta, zakłady pogrzebowe oraz podmioty lecznicze, w których występuje ryzyko zawodowego narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy zagrożenia, są to m.in. wirusy HBV, HCV i HIV a także SARS-CoV-2.

Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach w Kaliszu było 2109 pracowników zatrudnionych w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne z 2 grupy zagrożenia oraz 1146 pracowników zatrudnionych w narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych z 2 i 3 grupy zagrożenia. Pracodawcy mają większą świadomość realnego zagrożenia związanego ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, zapewniają pracownikom odpowiednie metody profilaktyczne i ochrony przed zagrożeniami biologicznymi w środowisku pracy, tj. szczepienia ochronne oraz środki hermetyczności czy środki ochrony indywidualnej.

5.1.7. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2022 roku kontrolą objęto następujące typy podmiotów: hurtownie oraz producentów i dystrybutorów produktów biobójczych, dystrybutorów środków ochrony roślin, producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin niebezpiecznych, a także zakłady o różnym profilu produkcji, stosujące w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne. Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem. Szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia, sprawdzono również warunki magazynowania substancji i mieszanin chemicznych. W czasie kontroli producentów i dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych szczególną uwagę zwracano na zawartość etykiety wprowadzanych do obrotu substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz karty charakterystyki w związku z wymaganiami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP) oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH). W 2022 roku, w ewidencji PSSE w Kaliszu, na terenie Kalisza zarejestrowany był 1 producent i 1 importer produktów biobójczych, 4 podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2, w tym 1 podmiot, który wprowadzał do obrotu również prekursor kategorii 3, 4 producentów niebezpiecznych mieszanin chemicznych, 4 producentów wyrobów zawierających niebezpieczne mieszaniny chemiczne.

W ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi oraz w zakresie produkcji i stosowania środków ochrony roślin, w 2022 roku przeprowadzono w Kaliszu łącznie 40 kontroli, z czego 10 kontroli dotyczyło realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu niebezpiecznych mieszanin chemicznych a 1 kontrola odbyła się w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Pozostałe czynności kontrolne podjęto w zakresie prawidłowego stosowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych lub produktów biobójczych.

5.1.8. Nadzór nad środkami zastępczymi

W roku 2022 w Kaliszu nie funkcjonował żaden podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu środki zastępcze. Prowadzono bieżący monitoring pomieszczeń zlokalizowanych w miejscach usytuowania sklepów, które wcześniej wprowadzały do obrotu środki zastępcze. W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu nie przekazano żadnej sprawy z Prokuratury Rejonowej ani z Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu dotyczącej posiadania, wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu środków zastępczych celem przeprowadzenia odrębnego postępowania administracyjnego. Na podstawie informacji uzyskanych z Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego im. L. Perzyny w Kaliszu odnotowano 6 przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, w tym 5 przypadków zatruc środkami zastępczymi i 1 przypadek zatrucia narkotykami.

5.1.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2022 roku w wykazie prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu zarejestrowane były 4 podmioty wytwarzające i wprowadzające do obrotu produkty kosmetyczne. W roku sprawozdawczym, w zakresie produktów kosmetycznych, w Kaliszu, przeprowadzono ogółem 3 kontrole. 2 kontrole dotyczyły oceny procesu wytwarzania produktów kosmetycznych zgodnie z procedurą GMP według normy EN ISO 22716:2007 oraz oceny oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych, 1 kontrola dotyczyła wyłącznie oceny oznakowania produktów kosmetycznych.

5.2. Choroby zawodowe

W 2022 roku wydano 63 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W 2022 roku wydano także 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej. Dla porównania, w roku 2021 wydano 25 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 7 decyzji o braku podstaw do jej uznania.

Tab. 17 Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w Kaliszu w latach 2020-2022

Rodzaj stwierdzonych najczęściej chorób zawodowych	Rok	Liczba przypadków
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	2020	0
	2021	0
	2022	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (COVID-19)	2020	0
	2021	23
	2022	60
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat	2020	0
	2021	2
	2022	2

5.3. Podsumowanie

1. W 2022 roku ilość obiektów w ewidencji PSSE w Kaliszu zmalała o 10 zakładów w porównaniu z rokiem poprzednim, zaobserwowano natomiast wzrost zatrudnienia w istniejących zakładach.
2. Duże zmiany w rejestracji podmiotów gospodarczych (likwidacja, powstawanie nowych) utrudnia ocenę narażenia na czynniki szkodliwe.
3. Ilość postępowań administracyjnych zakończonych decyzją o stwierdzeniu choroby zawodowej zwiększyła się w stosunku do roku 2021. Podobnie jak w roku ubiegłym największą liczbę postępowań stanowiły postępowania w przedmiocie stwierdzenia COVID-19 jako choroby zawodowej (poz. 26 wykazu chorób zawodowych tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - 95% wszystkich stwierdzonych w roku 2022 chorób zawodowych).

Największą grupę zawodową wśród osób ubiegających się o stwierdzenie choroby zawodowej stanowił personel medyczny- wpłynęły 82 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej pracowników zatrudnionych w placówkach medycznych.

4. Kontynuowano nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, prekursorami, produktami biobójczymi, środkami ochrony roślin i nad produktami kosmetycznymi. W wyniku przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że pracodawcy podczas stosowania produktów chemicznych w większości przestrzegają obowiązujące przepisy. Zmiany wynikające z przepisów prawnych dotyczących niedozwolonych substancji w produktach biobójczych w 2022 roku skutkowało wydaniem 1 decyzji administracyjnej dotyczącej wstrzymania udostępniania na rynku sprzedaży oraz wycofania z obrotu produktu biobójczego zawierającego w swoim składzie esbiotrynę.
5. W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad zakładami, w których pracują osoby zawodowo narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych z 2 i 3 grupy zagrożenia biologicznego. Wszyscy pracodawcy sporządzili ocenę ryzyka zawodowego uwzględniającego zawodowe narażenia na czynniki biologiczne. Ogółem eksponowanych na działanie czynników biologicznych było 2109 pracowników. Jak wynika z prowadzonych w 2022 roku czynności pracodawcy mają większą świadomość realnego zagrożenia związanego ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.
6. W zakresie narażenia pracowników na działanie czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zmiany wprowadzone w wykazie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zobowiązały pracodawców do aktualizacji oceny ryzyka zawodowego dla pracowników zatrudnionych w tartakach, stolarstwie czy przy produkcji mebli lub pianin i fortepianów. W wyniku podjętych czynności nie stwierdzono przekroczeń wartości NDS dla czynników rakotwórczych objętych badaniami środowiska pracy na stanowiskach pracy w skontrolowanych zakładach w Kaliszu.
7. W roku 2022 w Kaliszu nie funkcjonował żaden podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu środki zastępcze. Prowadzony bieżący monitoring pomieszczeń zlokalizowanych w miejscach usytuowania sklepów, które wcześniej wprowadzały do obrotu środki zastępcze nie ujawnił w tych miejscach wznowienia sprzedaży środków zastępczych.

W roku sprawozdawczym nie przekazano do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu żadnych spraw dotyczących posiadania, wytwarzania bądź wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie Kalisza. Ogólnie w 2022 roku zaobserwowano spadek podejrzeń zatruc środków zastępczymi lub innymi substancjami psychoaktywnymi. Większość zgłoszonych przypadków zatruc dotyczyło osób starszych niż w roku ubiegłym tj. w przedziale wiekowym 24-30 lata, co wskazuje na przesunięcie granicy wiekowej osób objętych zgłoszeniami w stosunku do roku 2021.

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

6.1. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi

W roku 2022 w ewidencji PSSE w Kaliszu zostało zarejestrowanych ogółem 182 placówki, w tym: placówki systemu oświaty, placówki przeznaczone na pobyt dzieci do lat 3 oraz placówki letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zlokalizowane na terenie miasta Kalisza (108 placówek stałych, 74 placówek sezonowych). Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowała 67 placówek, w tym: 55 placówek stałych i 12 placówek sezonowych:

Tab.20. Nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w roku 2022

Rodzaj placówki	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba dzieci i młodzieży	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki	13	571	19
Przedszkola	30	2966	33
Szkoły podstawowe	6	2019	10
Zespoły szkół	4	1341	5
Szkoły policealne	1	45	2
Liceum ogólnokształcące	0	0	0
Placówki letniego i zimowego wypoczynku (turnusy)	12	345	12
Inne (świetlice, szkoły językowe, ośrodki wychowawcze, domy studenta)	1	50	3
Ogółem	67	7337	84

6.2. Funkcjonalność i stan techniczny budynków

Wszystkie skontrolowane placówki oświatowo-wychowawcze znajdują się w budynkach przystosowanych na pobyt dzieci i młodzieży. Na ogólną liczbę 67 placówek skontrolowanych w 3 (4,48%) stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-technicznych. Uchybienia dotyczyły: zniszczonego malowania ścian w salach gimnastycznych (brudne ściany, łuszczenie się powłok malarskich); zniszczonego malowania ścian i sufitów w pracowni komputerowej oraz w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów (zacieki, łuszczenie się powłok malarskich, odpryski farby); zniszczonych parkietów w salach gimnastycznych (ruchome klepki parkietowe, starta powierzchnia lakieru); zniszczonej, nierównej nawierzchni na tarasach przy wyjściu na plac zabaw (pęknięcia, nierówności, ubytki w nawierzchni). W 2022 roku wydano 1 decyzję administracyjną w przedmiocie poprawy warunków sanitarno-technicznych w ww. placówkach oraz 3 decyzje dotyczące prolongaty terminów wykonania obowiązków w tym zakresie, określonych w decyzjach wydanych w latach ubiegłych. Tutejszy organ wydał także 2 decyzje określające maksymalną ilość miejsc w żłobkach.

6.3. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Na terenie miasta Kalisza wszystkie ww. placówki są skanalizowane i zwodociągowane. Nie odnotowano ponadnormatywnej liczby uczniów przypadających na urządzenia sanitarne.

6.4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji

W ramach nadzoru sanitarnego oceniono warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 11 szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że: 9 szkół posiada zespoły sportowe z boiskiem; 1 szkoła posiada zespół sportowy bez boiska; 1 szkoła posiada tylko salę rekreacyjno-zastępczą. Poprawę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego odnotowano w jednym zespole szkolno-przedszkolnym na terenie m. Kalisza - oddano do użytkowania nową salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym.

6.5. Meble szkolne

Prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży ma istotny i zasadniczy wpływ na ich postawę i zdrowie. Właściwy dobór stanowiska pracy zapewnia nie tylko komfort przy pisaniu, czytaniu, lecz także zapobiega powstawaniu wad postawy. Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzono w 5 placówkach (8 oddziałach). W sumie oceniono 195 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

6.6. Rozkłady zajęć szkolnych

W 2022 roku nie prowadzono oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach znajdujących się na terenie m. Kalisza.

6.7. Dożywianie w szkołach

W 2022 roku skontrolowano szkoły pod względem prowadzenia dożywiania.

Rodzaj serwowanych w szkole posiłków przedstawia tabela 21

Tab. 21. Liczba i % dzieci korzystających z posiłków w latach 2021- 2022.

Rodzaj posiłku	Liczba dzieci korzystających z posiłków		% ogólnej liczby dzieci w szkołach	
	2021	2022	2021	2022
pełne obiady	262	242	12,4	7,2
ciepłe posiłki jednodaniowe	0	0	0	0
napój (herbata)	0	0	0	0
Ogółem	262	242	12,4	7,2

W 2022 roku w skontrolowanych szkołach z posiłków finansowanych przez MOPS korzystało 76 uczniów.

6.8. Opieka medyczna

W 2022 roku skontrolowano 7 gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej, które funkcjonują w szkołach. Wszystkie ww. gabinety wyposażone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Podczas kontroli nie wniesiono uwag zarówno do stanu technicznego jak i sanitarnego.

6.9. Nadzór nad substancjami chemicznymi i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2022 roku oceniono realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w jednej szkole. Placówka posiada spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych oraz karty charakterystyki. Substancje chemiczne są oznakowane w sposób widoczny umożliwiający ich identyfikację, przechowywane w zamkniętym pomieszczeniu. W pracowni chemicznej znajduje się regulamin określający zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji i mieszanin chemicznych.

6.10. Nadzór nad szkołami wyższymi

W Kaliszu funkcjonują 2 uczelnie wyższe. W 2022 roku pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży nie prowadzili kontroli w szkołach wyższych.

6.11. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2022 roku na terenie miasta Kalisza skontrolowano 12 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowanych w formie półkolonii. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczestnikom wypoczynku prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne. Nie odnotowano wypadków, zachorowań ani zatruc pokarmowych.

6.12. Podsumowanie

1. W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu wydał 1 decyzję administracyjną w przedmiocie poprawy warunków sanitarno-technicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.
2. Placówki systemu oświaty zlokalizowane na terenie miasta Kalisza są podłączone do sieci wodociągów publicznych i są skanalizowane.

Uczniowie/dzieci mają zapewniony dostęp do ciepłej bieżącej wody przy umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów w przeliczeniu na urządzenia sanitarne.

3. Meble na stanowiskach pracy ucznia/przedszkolaka są dostosowane do zasad ergonomii.
4. W roku sprawozdawczym skontrolowano 12 placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zlokalizowanych na terenie Kalisza. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

7.1. Zakres nadzoru sanitarnego

W 2022 roku w ewidencji zakładów żywnościowo-żywnościowych w Kaliszu znajdowało się ogółem 1607 obiektów (w roku 2021 – 1221 obiekty):

- 271 obiektów produkcji żywności,
- 841 obiektów obrotu żywnością,
- 296 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 199 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W porównaniu do roku ubiegłego liczba obiektów znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu wzrosła o 386 podmiotów. Przedsiębiorcy sektora żywnościowego zatwierdzali i wykreślali obiekty z rejestru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono łącznie 595 kontroli, w tym zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami 180. Nałożono 10 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2900 zł. Wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie obiektu do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego.

7.2. Stan sanitarny obiektów w 2022 roku

Zgodnie z planem skontrolowano 180 obiektów działających na terenie miasta Kalisza oraz przeprowadzono 415 kontroli dodatkowych (kontrole dotyczyły zatwierdzeń obiektów i środków transportu, kontrole środków spożywczych w ramach granicznej kontroli sanitarnej, kontrole interwencyjne, kontrole w ramach systemu RASFF, kontrole związane z urzędowym poborem próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). W 2022 roku, wzorem lat poprzednich w dni wolne od pracy w okresie wakacyjnym, pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia prowadzili wzmożony nadzór sanitarny obiektów produkcji i obrotu żywności, a zwłaszcza obiektów żywienia zbiorowego. Łącznie w okresie letnim przeprowadzono 42 kontrole powyższych obiektów. Na nadzorowanym terenie nie występują obiekty sezonowe, większość kontroli obejmowała obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym zakłady małej gastronomii (zwrócono uwagę na obiekty małej gastronomii posiadające w okresie letnim ogródki zewnętrzne). We wszystkich skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz ustanowionych określonych ograniczeń, nakazów i zakazów pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili 67 kontroli obiektów. Kontrole te dotyczyły sprawdzenia czy przedsiębiorcy zapewniają m. in. środki do dezynfekcji, dezynfekują powierzchnie oraz zapewniają pracownikom środki do dezynfekcji i ochrony indywidualnej.

7.3. Najczęściej stwierdzane uchybienia w poszczególnych grupach obiektów

Pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywienia przeprowadzili 595 kontroli i kontroli sprawdzających tj. kontrole dot. zatwierdzenia nowo powstałych obiektów, kontrole interwencyjne, kontrole w ramach urzędowego poboru prób, kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF, kontrole zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami oraz kontrole w ramach granicznej kontroli sanitarnej środków spożywczych. W 2022 roku, podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w obiektach żywnościowo-żywnościowych, nałożono 10 grzywien w drodze mandatu karnego na kwotę 2900 zł. Dla porównania w 2021 roku wydano 4 mandaty karne na łączną kwotę 1400 zł. Były to następujące typy obiektów: sklepy spożywcze, supermarkety, zakłady małej gastronomii.

W każdym przypadku stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wprowadzania do obrotu środka spożywczego po upływie terminu przydatności do spożycia lub minimalnej trwałości, co naruszało art. 52 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia. (Dz.U. z 2022r. poz. 2132). Wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie obiektu do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego. W 2022 roku wniesiono jeden wniosek do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wymierzenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę działającego na terenie Kalisza - wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Przedsiębiorca ten wprowadzał do obrotu żywność bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w prezentacji i reklamie oferowanego suplementu diety używał niedozwolonych oświadczeń zdrowotnych.

7.4. Stan sanitarny środków transportu żywności

W 2022 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu skontrolowały 29 środków transportu żywności. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje prawidłowymi środkami transportu, dobrymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, pozytywnie zaopiniowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych.

7.5. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 roku pobrano 432 próby produktów żywnościowych (w tym 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). Zakwestionowano 6 próbek, w tym:

- 5 próbek lodów z automatu o smaku śmietankowym – we wszystkich próbkach lodów wykryto przekroczenie dopuszczalnej liczby Enterobacteriaceae. Wydano decyzję w przedmiocie zakazu wprowadzania do obrotu kwestionowanego produktu.
- 1 próbkę suplementu diety BETA-ALANINE, w której stwierdzono obecność niedeklarowanej substancji **tauryny**. Sprawę przekazano zgodnie z właściwością miejscową do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

7.6. Ocena spraw załatwianych w systemie RASFF

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia przeprowadza kontrole w ramach funkcjonowania systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Pasz), który służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. W roku 2022 otrzymano w sumie 86 powiadomień informacyjnych i alarmowych w ramach funkcjonowania systemu RASFF, w wyniku czego przeprowadzono 69 kontroli. Wszystkie kontrole w ramach systemu RASFF zostały przeprowadzone niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia - kwestionowane produkty zostały wycofane z obrotu lub nie stwierdzono ich obecności w czasie przeprowadzania czynności wyjaśniających. Kontrole te są priorytetowe w działaniach pionu nadzoru żywności i żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu. Odnotowano 5 powiadomień, które dotyczyły wyrobów produkowanych lub dystrybuowanych przez podmioty z Kalisza m. in.:

- powiadomienie w sprawie wykrycia obecności Salmonella Teshie w produkcie pn. Mielone kłącze imbiru;
- powiadomienie w sprawie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów w produkcie pn. Majeranek;
- powiadomienie informacyjne dotyczące wystąpienia nieautoryzowanego składnika rośliny – Artemisia annua L. w produkcie pn. Artemisia Annu capsules;
- powiadomienie w sprawie wykrycia obecności bakterii Salmonella spp. w produkcie pn. Majeranek.

7.7. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Nadzór nad przedmiotami użytku (lub opakowania dla żywności) prowadzony jest zgodnie z zaleceniami WSSE w Poznaniu w ramach systemu RASFF lub harmonogramem poboru próbek. W 2022 roku zaplanowano do poboru 3 próbki materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Żadna z pobranych próbek nie została zakwestionowana.

W ramach systemu RASFF w 2022 r. wystąpiło aż 10 powiadomień alarmowych dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, powiadomienia dotyczyły monitorowania wycofywania kwestionowanych artykułów, nie dotyczyły bezpośrednio producentów z nadzorowanego terenu. Dodatkowo w ramach granicznej kontroli sanitarnej wydano 14 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

7.8. Ocena sposobu żywienia

W rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu ogółem wpisanych jest 106 stołówek, w tym: stołówki w żłobkach i domach dziecka, stołówki szkolne oraz stołówki w przedszkolach. W 2022 roku łącznie skontrolowano 42 ww. obiekty – nieprawidłowości nie stwierdzono. Wydano jedną decyzję przedłużającą termin wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnej wydanej w 2020 roku w przedmiocie poprawy stanu sanitarnego stołówki w przedszkolu. Podczas kontroli oceniano zestawienia dekadowe posiłków pod kątem przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154). W 2022 roku wszystkie oceniane jadłospisy wypadły pozytywnie a ich wyniki zostały omówione podczas kontroli.

7.9. Podsumowanie

1. W porównaniu do roku ubiegłego liczba zakładów żywnościowo-żywnościowych znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kaliszu wzrosła o 386 podmiotów.
2. W nadzorowanych obiektach przeprowadzono łącznie 595 kontroli, w tym zgodnie z Harmonogramem nadzoru nad obiektami 180. Nałożono 10 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2900 zł. Wydano ogółem 5 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie obiektu do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego.

3. Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kaliszu jest zróżnicowany w poszczególnych grupach podmiotów żywnościowych ale utrzymuje się nadal na dość wysokim poziomie.
4. Wszystkie przedsiębiorstwa branży spożywczej wdrożyły system jakości HACCP oraz Dobrą Praktykę Produkcyjną (GMP) i Dobrą Praktykę Higieniczną (GHP).
5. W roku 2022 otrzymano w sumie 86 powiadomień informacyjnych i alarmowych w ramach funkcjonowania systemu RASFF, w wyniku czego przeprowadzono 69 kontroli. Odnotowano 5 powiadomień, które dotyczyły wyrobów produkowanych lub dystrybuowanych przez podmioty z Kalisza
6. W 2022 roku pobrano 432 próby produktów żywnościowych (w tym 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). Zakwestionowano 6 próbek.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmowane w 2022 roku przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu wynikały przede wszystkim z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej, stanowiąc tym samym priorytetowe kierunki podejmowanych inicjatyw w promocji zdrowia środowiska lokalnego. Specjaliści ds. oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali w szerokiej współpracy środowiskowej działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia. W roku 2022 odbyła się IX edycja Kaliskiego Tygodnia Zdrowia – 2022, ph. Z pasją po zdrowie” pod honorowym patronatem: Marka Woźniaka - Marszałka Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Krzysztofa Nosala - Starosty Kaliskiego, Krystiana Kinastowskiego - Prezydenta Miasta Kalisza, oraz Pawła Gawła - Wielkopolskiego Kuratora Oświaty. Organizatorem wydarzenia jest Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Kaliszu przy współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Kuratorium Oświaty w Poznaniu i delegatury w Kaliszu, Starostwa Kaliskiego, Urzędu Miasta Kalisza, Straży Miasta Kalisza, Komendy Miejskiej Policji, Kuratorium Oświaty, Szkolnego Związku Sportowego, Młodzieżowego Domu Kultury, Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu.

W tym wydarzeniu biorą udział przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe poprzez udział w konkursach, quizach wiedzy, konkurencjach sportowych. W roku 2022 do „Kaliskiego Tygodnia Zdrowia – 2022” wprowadzono również, mając na uwadze seniorów, kategorię 20+. Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia brała udział w imprezach prozdrowotnych organizowanych przez inne instytucje:

- 28.04.2022r. – „Na zdrowie z Marią Konopnicką” w Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu;
- 14.05.2022r. – Bieg Majkowski im. Piotra Szymańskiego;
- 25.06.2022r. – impreza zorganizowana przez Stowarzyszenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej, w którym uczestniczyła Pani Minister Marlena Maląg;
- 05.09.2022r. – Święto ulicy Niecałej;
- 02.09.2022r. – Piknik Rodzinny Osiedla Korczak;
- 19.11.2022r. – „Tu narodził się szczypiorniak”.

W 2022 roku prowadzono szerokie działania informacyjno – edukacyjne dotyczące:

- wystąpienia epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego,
- poprawy nawyków żywieniowych oraz zwiększenia aktywności fizycznej,
- ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu wśród dzieci, młodzieży i ogółu społeczeństwa, zapobiegania paleniu tytoniu i inhalowaniu e-papierosów wśród uczniów, zmniejszenia narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu,
- wzmocnienia przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- przygotowania młodych ludzi oraz całego społeczeństwa w zakresie zapobiegania HIV/AIDS,
- wzrostu wiedzy na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie ludzkiego organizmu,
- wzrostu poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych nimi zagrożeniami oraz profilaktyki chorób odkleszczowych,
- profilaktyki grypy,
- bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku zimowego i letniego,
- ABCDE - profilaktyki czerniaka.

Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie **28 885 osób**. W roku 2022 na terenie miasta Kalisza realizowano następujące programy zdrowotne i prowadzono akcje oraz kampanie społeczne:

1. **„Mamo, Tato – co Wy na to?”**- program edukacyjny dla dzieci w wieku 5 -6 lat, którego głównym celem jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów na specyfikę rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych dzieci, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.
2. **„Czyste powietrze wokół nas”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Ma on za zadanie wykształcić u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.
3. **„Nie pal przy mnie, proszę”** – program edukacji antytytoniowej dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych. Jego zadaniem jest uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia, uświadomienie dzieciom, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia, uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem, wykształcenie u dzieci umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.
4. **„Bieg po zdrowie”** - program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest zapobieganie paleniu papierosów wśród uczestników zajęć, zarówno obecnie jak i w przyszłości, a także ukazanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia od tytoniu.
5. **Projekt edukacyjny „Trzymaj Formę!”** - adresatami są uczniowie klas V – VIII szkół podstawowych i ich rodzice. Inicjatywa propagująca zdrowy styl życia o unikalnym dwukierunkowym podejściu: promującym przyjemne, zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną. Program oparty jest na założeniu, że aktywny styl życia jest zdrowy, przyjemny, łatwo osiągalny i przystępny finansowo dla wszystkich niezależnie od wieku, płci i aktualnej sprawności fizycznej.

6. **„Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia”** w ramach którego Inspekcja Sanitarna prowadzi m.in. działania informacyjno–edukacyjne, szkolenia nauczycieli i innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych działań profilaktycznych, szkolenia dla dzieci i młodzieży oraz rodziców mające na celu wzrost wiedzy nt. szkodliwości palenia papierosów oraz inhalowania e-papierosów.
7. **„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”**, który określa politykę rządu w zakresie zapobiegania HIV/AIDS i zwalczania ich społecznych skutków. Głównymi zadaniami Krajowego Programu są: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS tj.: prowadzenie długofalowych programów profilaktyczno-edukacyjnych dla młodzieży, organizowanie uświadamiających kampanii medialnych, rozszerzanie sieci punktów wykonujących testy na obecność HIV z profesjonalnym poradnictwem, międzynarodowa wymiana doświadczeń w walce z HIV/AIDS; poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich poprzez promowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu w zakresie profilaktyki HIV, pomocy zakażonym HIV i chorym na AIDS, promowanie projektów integracyjnych z chorymi.
8. **„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”** dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem projektu jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu, narkotyków i środków zastępczych tzw. „dopalaczy” przez młodzież, a więc czynników, które mają zdecydowanie negatywny wpływ na zdrowie i mogą prowadzić do uzależnień.
9. **Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”** – celem głównym programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę, poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.

10. **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – program edukacyjny adresowany dla dzieci przedszkolnych 5-6 letnich. Jego celem jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Jednym z głównych założeń programu jest propagowanie zdrowego stylu życia. Program skierowany jest również do rodziców czy opiekunów dzieci.

11. **Realizacja akcji i kampanii społecznych:**

- obchody **Światowego Dnia Zdrowia** (7 kwietnia)
- obchody **Światowego Dnia bez Tytoniu** (31 maja)
- obchody **Światowego Dnia Rzucania Palenia** (trzeci czwartek listopada)
- obchody **Światowego Dnia AIDS** (1 grudnia)
- comiesięczny monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia koordynowała i nadzorowała działania promujące zdrowie poprzez:

- szkolenia i narady dla uczestników reprezentujących różne instytucje i grupy zawodowe, a także szkolenia edukacyjne dla młodzieży szkolnej,
- poradnictwo metodyczne,
- dystrybucję materiałów oświatowo zdrowotnych i pakietów edukacyjnych,
- współpracę z pracownikami ds. promocji zdrowia w jednostkach samorządowych,
- wizytacje placówek,
- wykorzystywanie inicjatyw lokalnych dotyczących promowania zdrowego stylu życia,
- współpracę z lokalnymi środkami masowego przekazu,
- monitoring i ewaluację.

Na terenie miasta Kalisza w 2022 roku przeprowadzono: 2 konferencje dla 355 osób, 34 narady z 103 osobami, 21 szkoleń dla 236 osób, 27 wizytacji programowych placówek, podczas których dokonano 70 ocen realizacji interwencji programowych:

- „Mamo, Tato – co Wy na to?” – 8,
- „Czyste powietrze wokół nas” - 9,
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – 7,
- „Nie pal przy mnie proszę” – 6,

- „Trzymaj formę !” – 6,
- „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS” – 11,
- „Bieg po zdrowie” – 7,
- „Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w ramach Narodowego Programu Zdrowia” - 3,
- „Wybierz życie- pierwszy krok” – 8,
- Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS – czyli jak dbać o miłość?” – 5.

W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 2058 sztuk materiałów edukacyjnych (tj. m.in. plakaty, poradniki, broszury, ulotki), nagrody dla laureatów konkursów: „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, „Nie daj szansy AIDS” i konkursów przeprowadzonych w ramach Kaliskiego Tygodnia Zdrowia, zostały ufundowane przez: Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Poznaniu, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kaliszu, Akademię Kaliską im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, Straż Miejską w Kaliszu, Urząd Miasta Kalisza, a także gadżety (616 szt.) otrzymane od Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Kaliszu, Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (tj. odblaski, długopisy, smycze, zakreślacze, piłeczki i inne). Przesyłano pliki w wersji edytowalnej zamieszczane na stronach internetowych do wykorzystania w działaniach informacyjnych do wszystkich placówek oświatowych, przychodni, szpitali, urzędów.

Podsumowanie

1. Działania w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali przedstawiciele Inspekcji Sanitarnej w szerokiej współpracy środowiskowej przy współudziale nauczycieli, liderów zdrowia oraz innych służb działających na terenie miasta.
2. W roku 2022 na terenie miasta Kalisza realizowano 10 programów zdrowotnych i prowadzono wiele akcji oraz kampanii społecznych.
3. Przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców w liczbie **28 885 osób**.

4. W ramach działań oświatowo zdrowotnych i promujących zdrowie wydano 2058 sztuk materiałów edukacyjnych (tj. plakaty, poradniki, broszury, ulotki), przekazano nagrody dla laureatów konkursów: „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, „Nie daj szansy AIDS” i konkursów przeprowadzonych w ramach Kaliskiego Tygodnia Zdrowia, a także 616 sztuk gadżetów otrzymanych od Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Poznaniu, Starostwa Powiatowego w Kaliszu, Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego.
5. W związku z wystąpieniem stanu epidemii podjęto szereg dodatkowych działań m.in. nakładanie izolacji, kwarantanny, wpisywanie do systemu EWP, SEPIS, dyżury alarmowe, bieżące załatwianie spraw związanych m.in. z wymazami, kwarantannami, izolacjami, przekraczaniem granicy, przekierowania do innych powiatów.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu zadań Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kaliszu należy uzgadnianie w szczególności:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obejmujące uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opiniowanie projektów dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, obejmujące wydawanie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydanie opinii przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko,

- uzgadnianie warunków zabudowy w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,

Powyższe zadania wykonywane są w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek organów administracji samorządowej lub zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już po etapie programowania, planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie miasta Kalisz. Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym w pływ na jakość życia mieszkańców, gdyż umożliwia ono właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju między innymi przemysłu, usług uciążliwych i hodowli w stosunku do tzw. chronionych obszarów (przeznaczonych na cele mieszkalne, szkoły, itp.). Plany zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane na podstawie prognozy skutków wpływu ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi. W omawianym okresie nie uzgodniono miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenu. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są poprzedzone opinią o studium uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego Miasta Kalisza. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie uzgodniono zakresu i stopienia szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania dla Miasta Kalisza.

Dla Miasta Kalisza nie uzgodniono żadnych projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn.zm.) przywołuje Państwową Inspekcję Sanitarną do uzgadniania przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu jest obligatoryjne oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których opracowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może nie być wymagane. W związku z planowanymi inwestycjami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano 11 opinii sanitarnych (np.: budynki magazynowe, hala produkcyjna – przetwórstwo warzyw, przebudowa ul. Dobrzeckiej i ul. Św. Michała, budynki mieszkalne wielorodzinne, farma fotowoltaiczna, terminal kontenerowych, kotły gazowe i węglowo-gazowe (elektrociepłownia w Kaliszu), stacja paliw).

Opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć takich jak: stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, składowania odpadów, zakładów utylizacji odpadów, obiektów handlowo-usługowych, zakładów pracy, pozwala na poprawę warunków sanitarno-higienicznych na terenie miasta. Istotnym celem jest dążenie do zagwarantowania, aby projektowane obiekty, w tym szczególnie przemysłowe nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludności. W trakcie opiniowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu uzgodnił 7 dokumentacji projektowych, które dotyczyły: budynku handlowo-usługowego, gabinetów lekarskich, oddziału rehabilitacji dziecięcej, oddziału medycyny pracy, cukierni, zakładu produkcji garmażerki, gabinetu psychiatrycznego. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej zwracano uwagę na prawidłowe zaprojektowanie układu funkcjonalnego obiektów, instalacji sanitarnych oraz czy zostały spełnione warunki określone w przepisach szczególnych. W związku z prowadzoną działalnością zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonano 50 wizji lokalnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kaliszu dopuścił do użytkowania 46 obiektów budowlanych. Były to następujące obiekty: spożywcze (np. CAREFOUR, SPOŁEM), lokale gastronomiczne, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, gabinety lekarskie i przychodnie, budynki handlowo-usługowo-produkcyjne, budynki produkcyjne, tężnia solankowa w Parku Przyjaźni, szkoły, żłobek, warsztat terapii zajęciowej, budynek zaplecza sportowego, ośrodek szkolno-wychowawczy, centrum opiekuńczo-mieszkaniowe, przedszkole, kręgielnia, sala gimnastyczna).

W ramach tych czynności dokonywano szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów i ich otoczenia pod kątem zgodności z uzgodnioną dokumentacją projektowaną przez tutejszy organ oraz przez rzeczoznawcę ds. sanitarnohigienicznych.

X. WNIOSKI

Stan sanitarny miasta Kalisza jest zadawalający i niestanowiący bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców. W celu dalszej poprawy stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie grodzkim należy podobnie jak w latach ubiegłych:

1. Kontynuować zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii COVID-19,
2. Prowadzić nadzór nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych.
3. Sprawować nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
4. Prowadzić monitoring suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Wzmocnić nadzór nad produktami wprowadzanymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi.
6. Wykonywać analizy mikrobiologiczne próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, w celu ciągłego nadzoru laboratoryjnego nad bezpieczeństwem żywności.
7. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach.
8. Sprawować bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej.
9. Prowadzić nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.
10. Przeciwdziałać narkomanii poprzez monitorowanie i koordynowanie działań w zakresie realizacji polityki państwa w obszarze środków zastępczych.
11. Sprawować nadzór nad wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych oraz ich stosowaniem w działalności zawodowej.

12. Sprawować nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
13. Realizować niezbędne czynności zapobiegawcze lub kontrolne w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego.
14. Sprawować zapobiegawczy nadzór sanitarny pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w nowoprojektowanych lub modernizowanych obiektach, przy realizacji przedsięwzięć oraz ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powiatu grodzkiego.
15. Inicjować zadania w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z potrzebami społeczności lokalnych i aktualną sytuacją epidemiologiczną powiatu grodzkiego.
16. Kontynuować współpracę z wydziałami Urzędu Miasta, władzami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi celem eliminacji zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia i życia ludności.